

അനശ്വരന്റെ ഗാനം

ഹാ വിറച്ചു പറന്നുകലുന്നു
 ദേവി, നിന്നെ സ്മരിക്കവേ
 കോടി കോടി യുഗങ്ങളായെന്നിൽ-
 ക്കൂടുകെട്ടിയ നോവുകൾ
 ഊർന്നുവീഴും പുലർ വെളിച്ചത്തിൽ-
 വാർന്നുപോം നിഴൽപോലവേ.
 ചാരെപ്പൊത്തേഴും പിടുകത്തിൽ നി-
 ന്നോരുന്നൂ ഭവൽ സൗഭഗം,
 ദുരേണിന്നു വരുന്ന കാറ്റിനാൽ-
 തേറ്റുന്നൂ ഭവൽസംഗമം.
 ചുംബനോൽക്കമയെൻ കരളിലെ-
 ചുണ്ടുടനെ വിറയ്ക്കുന്നു,
 കണ്ണടയുന്നു, കാതടയുന്നു,
 കാലിടുന്നു, വീഴുന്നു.

ൗൗൗ

വീണതു പക്ഷേ, ഭൂതസർവ്വസ്വ-
 പ്രീണനൈകപരായണേ,
 മൃത്തിലല്ലല്ലോ, താവകാനന്ത-
 വിസ്തൃതോരസ്സിലാണല്ലോ !

മാധവിക്കുട്ടി

‘ഇതെന്തു ശനി!’ യെന്നോർത്തു
 നില്ക്കും പോലീസ്സുകാരെ
 തോളിൽക്കൈവെച്ചുണർത്തുന്നു
 മാധവിക്കുട്ടി പിന്നെയും:
 “വാഴും ഞാനങ്ങയോടൊത്തു
 പഞ്ചാഗ്നിനരകത്തിലും
 അശോകാരാമത്തിലാണെ-
 ന്നുള്ള സന്തുഷ്ടിവാച്യപൊടെ.
 മുപ്പത്തൊരാണ്ടു വാണേനി-
 ബ്ബഭൂമിയിൽക്കന്യയായി ഞാൻ,
 വാരിദച്ചായ വീഴാത്ത
 മരുഭൂവെന്നമാതിരി.
 മുളയ്ക്കാനുള്ള മോഹത്താൽ-
 ത്തപിക്കും സർഗ്ഗവാസ
 എന്മനസ്സിൻകീഴ്നിലത്തിൽ-
 ചൂരമാന്തിയ നാൾകളിൽ,
 കണ്ണീർനിറകുടംപോലെൻ-
 ചാരത്തമ്മ മയങ്ങവേ,
 മഴമേഘങ്ങളെ സ്വപ്നം

കണ്ടുറങ്ങിക്കിടന്നു ഞാൻ.

അനേകം പുരുഷന്മാരെ
ക്കണ്ടിരിക്കുന്നു: സർവ്വരും

വാതരോഗിണിയാമെന്നിൽ-
പ്പെയ്തു ദീനാനുകമ്പകൾ.

എന്റെ കാലിന്റെ മരവി-
പ്പുകറ്റീലവയെങ്കിലും

ഉള്ളിലെ ജാലകൾക്കുർജ്ജ-
സ്സിരട്ടിപ്പിച്ചു നിർദ്ദയം.

എങ്കിലും, ജീവിതോന്മേഷം
മൊത്തി മൊത്തിക്കൂടിച്ചു ഞാൻ

കൊച്ചുസോദരിതൻപൊട്ടി-
ച്ചിരിയീന്നു നിരന്തരം.

കാലേ കൈവന്ന നാഥന്റെ
കൂടെയാപ്പെണ്ണിറങ്ങവേ,

നിശ്ശബ്ദമായി പെട്ടെന്നെൻ-
മന;-സ്സീ വീടു പിന്നെയും.

അസൂയകൊണ്ടല്ല; വാഴ-
യ്ക്കുന്നിനോടുള്ളതൈത്ര്യം

നന്ദിയാണ;-തു വീണെന്ന
വിനയാണുളവായി മേ.

വലംകൈയിന്നു സിദ്ധിച്ച
വളയെച്ചൊല്ലിയേവളോ

ഞെളിയാത്തു? ചേദമതി-
ന്നസാധീനത്തിലാണു മേ.

നെടുമംഗല്യമേ നേർന്നേ-
ന്നനുജത്തിക്കു പിന്നെയും,

മാമ്പൂനിരയ്ക്കു സാഹല്യം
തെളിവാന്നം വിധിക്കവേ.

ക്രമാലേനിൽത്താൻ ലയിച്ചു
മത്താരുണ്യവിജുംഭിതം

അന്തിയോളമുക്കാഞ്ഞ
ചെന്താരിൻ ശോഭപോലവേ.

എന്നിലെപ്പെൺകിടാവമ്മ-
ട്ടുറങ്ങുമ്പൊഴുതല്ലയോ

ഉണർന്നു, പാദപാതത്താൽ-
പ്പാമ്പുപോലേ, ത്വദുകതിയാൽ?

ഈ വയസ്സിനിടയ്ക്കെന്നോ-
ടോതിയില്ലാണൊരുത്തനും

‘അഴകുളളൊളാണു പെണ്ണേ,
നീ’യെന്നങ്ങേകനെനിയേ.

ഓർക്കുന്നുണ്ടാവില്ല ഭവാ-
നിന്നാസ്സംഭവ;-മെങ്കിലും

ആമോ വേഴാമ്പലിന്നാദ്യ-
മേഘനാദം മറക്കുവാൻ?

മുറ്റത്തെ മുല്ലയ്ക്കലന്തി-
ത്തിരി ഞാനന്നു വെയ്ക്കവേ,

കാക്കിവേഷത്തോടേ ഡ്യൂട്ടി
കഴിഞ്ഞങ്ങാഗമിക്കവേ.

എന്നെ നോക്കിബ്ഭവാനാത്തേൻ
തുളളി തുകിയ വേളയിൽ

എന്തെയാപാദചുഡം മു-
വന്തിപോലെ തുടുത്തുപോയ്.

നാഡിതോറും പാഞ്ഞു മുളി
തളർത്തുന്നൊരു മാധുരി;

കാറിലുണ്ടിത്തരം വെള്ളിൽ
ക്കിളിയെന്നോർത്തതില്ല ഞാൻ.

തിളച്ച തൈലമായെൻമേ-
ലാ ലയം പ്രസരിക്കവേ

ഒട്ടുനേരം മറന്നേനെ-
ന്നിടം കാലിലെ വാതവും.

അഥവാ, കൃഷ്ണനാൽപ്പണ്ടു
കുബ്ജതൻ കുനുപോലവേ

അങ്ങയാലെൻവാതരോഗ-
മില്ലാതായ്ത്തീർന്നു മാത്രയാൽ.

ഏതൊരാളന്നാശകെട്ട
ഞാനാമുഷരഭുമിയെ

ഒറ്റവാക്യം കൊണ്ടു പുത്ത
ഹരിതാരാമമാക്കിയോ,

അദ്ദേഹത്തെപ്പിരിഞ്ഞുംകൊ-
ണ്ടിരിപ്പാനാവതില്ലമേ,

അശോകാരാമത്തിലെന-
ല്ലമരോർച്ചിയിലാകിലും.”

പോലീസ്സുകാരൻ പരമൻ
സ്തംഭിച്ചങ്ങനെ നിന്നുപോയ്

ഇടിഞ്ഞുവീഴും വിണ്ണിന്റെ
കീഴിൽപ്പുല്ക്കൊടിമാതിരി!

“ഇതെന്തു ശനി, ഞാനെന്തു
ചെയ്യേണ്ടു പരദേവതേ?

നാട്ടിലെ സ്റ്റേഷനിൽ ഡ്യൂട്ടി-
ക്കെത്തേണ്ടേ നാളെ രാവിലെ?

ഇവിടേത്തെജോലി,യിന്നു
വന്നയാളേറ്റുകയാൽ

ഇനിയീച്ചാക്കിയിൽത്തങ്ങാ-
നെനിക്കില്ലൊരു ഞായവും.

അഹോ, ചത്തു കിടന്നു ഞാ-
നീരാണ്ടീക്കാട്ടുപാതയിൽ

ചുങ്കവും കാത്തുകൊണ്ടെന്റെ
ജീവനെഗ്ഗണിയാതെയും.

നരിയമ്മാനിരവുന്ന,
താന ചിന്നംവിളിപ്പതും.

അറിഞ്ഞില്ലെന്നെണ്ണിനേ, നാ-
പ്പെരുമ്പാമ്പിഴയുന്നതും.

അമോക്ഷനരകത്തിൽക്കൺ-

ചിമ്മിയമ്മട്ടുറങ്ങവേ

ഇതാ,ഭാഗ്യം വന്നു ചൊൽവു:
'നാടു പുകാം നിനക്കിനി,

നോക്കി നോക്കിക്കണ്ണു പുളി-
ച്ചിരിപ്പു നാണിയിപ്പൊഴും

നിന്റെ ചാളപ്പുരയ്ക്കുള്ളി
ലഞ്ചാളോമൽക്കിടാങ്ങളും.

അവരെച്ചെന്നു കണ്ടോളു,
മുകർനോളു തെരുക്കനെ;

നുകർനോളു പുനസ്സംഗ-
നിരന്തരുചിരാമൃതം.'

ഇടി മിന്നീടവേ ഭൂവിൽ-
ക്കുണെന്നോണം മുളച്ചുപോയ്

ആ വാർത്ത വന്നു ചേർന്നപ്പൊ-
ളെന്നിൽ പുതിയ ജീവിതം.

ശരി, ഇക്കാട്ടിലന്നം ത-
ന്നെന്നപ്പൊറ്റിയതേവരോ,

അമ്മപെങ്ങന്മാർകണക്കി-
ലെന്നെസ്സേവിച്ചതേവരോ,

പഞ്ഞത്തിലും നന്മകളാൽ-
ച്ചേർക്കുന്നുണ്ടഴകേവരോ

ആ വീട്ടുകാരോടോതേണം
നന്ദി, ചോദിക്കണം വിട.

ചിരിച്ചും കൊണ്ടു ഞാൻ വന്നു
ചൊല്ലീ വിവരമൊക്കെയും.

അപ്പൊഴേയ്ക്കല്ലി നീ പൊട്ടി-
ത്തെരിക്കുന്നു, കുഴപ്പമേ!"

നെടുവീർപ്പിട്ടവൻ നിൽക്കേ-
ത്തദായസഭുജങ്ങളിൽ

ചാഞ്ഞുവീണാളാക്കിതപ്പും
വിയർപ്പും പുണ്ട കന്യക.

മധ്യാഹ്നവെയിലത്തുടൈ-
ബ്ബഹുദൂരം പറക്കവേ

തളരും പ്രാവു മാർഗ്ഗത്തിൽ-
കാണുമാൽക്കൊമ്പിലെന്നപോൽ.

തൻമെയിലവൾ മെയ്ചേർക്കെ-
ക്കിടിലം കൊണ്ടുപോയവൻ

കാൽക്കീഴിൽനിന്നീ ഭൂഗോളം
പൊഴിഞ്ഞാലെന്നമാതിരി.

“മാധവിക്കുട്ടി, നീ നില്ക്കു
സ്വന്തം കാലിൽബുലത്തൊടെ;

നിന്നെ സ്പർശിക്കുവാൻ പാടി-
ല്ലെന്നിക്കെന്നറിവിലുയോ?

ഒരുത്തിക്കിന്നു ഭർത്താവാ,-
ണഞ്ചു പേർക്കുറ്റ താതനും:

തദീയേച്ഛാവിധേയൻ ഞാ-
നാളാമോ നിന്നെ വേൾക്കുവാൻ?

നിന്നെയും കൂട്ടി ഞാൻ ചെന്നാൽ-
ചൊല്ലുമെന്തെന്റെ നാട്ടുകാർ?

തോഴരുറിച്ചിരിക്കില്ലേ?
നാണി കേഴുകയില്ലയോ?

എനിക്കവളിലുണ്ടായ
കിടാങ്ങളതു കാണുകവേ,

ഇരിക്കക്കൂര പോയ്പോയ-
മട്ടിൽക്കർത്തവ്യമുൾഭരായ്.

കഴുത്തിലരയിൽക്കയ്യിൽ-
ക്കാലിൽത്തൂങ്ങുകയില്ലയോ?

പനമ്പട്ട കൊഴിഞ്ഞപ്പോൾ-
ക്കൂടു കീറി നശിക്കയാൽ

അതിന്നു ചുറ്റും പാറുന്ന
കൂരിയാറ്റുകൾമാതിരി,

മക്കളെന്നെച്ചുഴ്ന്നു നില്ക്കേ,-
കേണുകേണന്ധരാകവേ,

മാധവിക്കൂട്ടി, നീ പശ്ചാ-
ത്തപിക്കേണ്ടിവരില്ലയോ?"

തറിയെപ്പുണ്ടു നില്ക്കുന്ന
വെറ്റിലച്ചെടിയെബുലാൽ

പറിച്ചകറ്റും വൻകാറ്റാ-
ത്തൊടിയീൽക്കുത്തടിക്കവേ,

പരമൻതൻതോളിൽനിന്നു
പിരിഞ്ഞും പിരിയാതെയും,

വിളർത്തു പൊള്ളച്ച ചുമർ-
ക്കുമ്മായത്തേപ്പുമാതിരി,

മാധവിക്കൂട്ടി നില്പാകേ-
പ്പരമൻ മുകനായ് ക്ഷണം:

ഉമിനീരാൽച്ചൊടി നന-
ച്ചോതീ പിന്നെയുമിങ്ങനെ:

“മൂർച്ചയേറും കോടികോടി-
ക്കോണുള്ളൊരു മണൽത്തരി

ചിപ്പിതൻ മൃദുവാമന്ത-
ശ്ശർമ്മത്തിലുരസും പടി,

തുടിപ്പു പോയ കാലത്തിൻ
മധുരോജ്ജ്വലമാം സ്മൃതി,

മകളേ, മജ്ജീവനിലീ-
ച്ചുഴി കുത്തുന്ന വേളയിൽ!

ആദ്യം ഞാൻ ഡ്യൂട്ടിയിൽച്ചേർന്ന
കസ്ബയിങ്കലരിക്കയായ്

പോത്തുവണ്ടികളെപ്പോലെ-
സ്സേവനം പേറുമാണ്ടുകൾ.

ഒറ്റപ്പുള്ളിയെ ലോക്കപ്പി-
ലാക്കീലന്നിവനെങ്കിലും

ഇവനെബുന്ധനം ചെയ്തു
നാണിതൻപരിരംഭേനം.

അന്ധവും നിർഗ്ഗന്ധവുമാ-

മെന്റെ ജീവിതവേദിയിൽ
പാതിരാപ്പൂ വിടർത്തിക്കൊ-
ണ്ടുദിച്ചാളേതു ചന്ദ്രിക,
നിശ്ചേഷ്ടമായെന്റെ ജീവൻ
പാതാളത്തിലരിക്കവേ,
മാണിക്യശ്രീ പെയ്തതിനെ-
പ്പുണ്ടൊരാ നാഗകന്യക
നാണിയൊറ്റച്ചുംബനത്താ-
ലെന്നിലെപ്പുറുഷങ്ങളെ
മുളപ്പിച്ചാളാണ്ടമുള-
കാടിനെച്ചിങ്ങമെന്നപോൽ.

കുട്ടുകാരായ പോലീസ്സു-
ചേട്ടന്മാർമദ്യശാലയിൽ

രാവുറങ്ങി, പരമനോ
മദിരാക്ഷീഗൃഹത്തിലും.

അന്നൊരിക്കൽക്കൃഷ്ണപക്ഷ-
നിശീഥിനി മുഴുക്കവേ

രാഗദീപപ്രഭയിലും-
ടെത്തിനേൻ തൽഗൃഹാങ്കണം.

അന്ധകാരങ്ങളിൽപ്പുത്ത
മുല്ലവള്ളിപ്പടർപ്പിലായ്

ഞങ്ങളന്യോന്യമിറുകി-
സ്സല്ലപ്പിച്ചു രമിക്കവേ,

കോഴി കൂവീലല്ലി? പൂവൻ-
കോഴിപോലുദയദ്യുതി

ഏറെ നേർത്തെയുണർന്നെത്തി-
പ്പാറീ പൂർവ്വാചലങ്ങളിൽ.

കണ്ണാടിപോലെ നല്ലോരൻ-
ചങ്ങാതി പുലർവേളയിൽ

പിരിഞ്ഞുപോകുമെന്നോടു
ചൊല്ലീ തെല്ലുൽസ്മിതത്തൊടെ:

‘ഭവാന്റെ കവിളത്തുള്ള
സിന്ദൂരക്കുറി മായ്ക്കണേ,

ചുണ്ടത്തൊഴും കണ്ണെഴുത്തു-
മഷിയും - കുറവില്ലയോ?’

‘ശരി,നിൻകവിളത്തുള്ള
ചോര കണ്ടിയ പാടുകൾ

മായ്ക്കുമെങ്ങനെ നീ?’യെന്നു
ചോദിയ്ക്കേ, പ്രിയ ചൊല്ലിനാൾ:

‘അതു മായരുതിജന്മ-
മെന്നു മോഹിച്ചിടുന്നു ഞാൻ;

സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടാണിന,വൻ
മറന്നാലോ പഴങ്കഥ?’

ഉടനേ മുകരായ്ത്തീർന്നു
നാണിയും ഞാനും;മാകയാൽ

വീട്ടിന്റെ ചുമൽക്കല്ലി
ശബ്ദിക്കുന്നതു കേട്ടു ഞാൻ.

തേങ്ങും കരളൊടേ പെട്ടെ-
ന്നവളെച്ചേർത്തു പുല്കവേ.

ഇളവെയ്ലാൽ നനഞ്ഞൊരാ-
പ്പിറാവിന്നിരുചുണ്ടിലും

ഗാഢഗാഢം ദീർഘദീർഘ-
മായിച്ചുംബിച്ചു നിൽക്കവേ,

പുളിപ്പും നനവും പറ്റി-
ച്ചേർന്നിതെന്നിരുചുണ്ടിലും!

അത്രനിർമ്മലയാത്തയ്യ-
ലെത്രയോ ലോലയെങ്കിലും,

ബലവാനാക്കിനാളെന്ന-
പ്പിന്നീടി നിമിഷം വരെ.

വെറും താമരനൂൽകൊണ്ടു
തളയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകിൽ

കരിണീതുല്യയാ; - ഞാ നൂ-
ലറ്റാലോ പുഴുവാണവൾ.

ഓർക്കുവേൻ: ഞാൻ പോന്നതിന്റെ
തലേന്നിരവിലാരുമേ

ഉറങ്ങിയില്ലെൻ ക്വാർട്ടേഴ്സിൽ
കെട്ടില്ലാ ദീപനാളവും.

കലമ്പും മക്കൾ മിണ്ടാതെ
മുക്കിൽകുത്തിയിരിക്കവേ,

അസ്വസ്ഥയാം നാണിതൻ പീ-
നോദരം ഞാൻ തലോടവേ,

ഗർഭസ്ഥനാമുണ്ണിപോലും
പിടഞ്ഞു പുലരുംവരെ.

അവന്റെ രൂപമെന്താവും?
നില്പാണുൽക്കണ്ഠയിപ്പൊഴും,

ഉറക്കത്തിലുമെൻനേത്ര
പടലത്തിലുണർവ്വൊടെ.

ചെത്തിലുടമ്മമാർ പോകെ-
യൊക്കത്തേത്തും ശിശുക്കളെ

മുന്തിരിങ്ങ കൊടുത്തീ ഞാൻ
ചിരിപ്പിക്കുമൊഴൊക്കെയും

ഉയരും ചുടുനീരാവി
ഹൃത്തിലെക്കുളിർപൊയ്കയിൽ:

എന്റെ പൊന്നാരമുത്തേ, നിൻ
ചിരിയിങ്ങനെയാവുമോ?

ഇതോ നിൻചെവിയും കണ്ണും?
നിനക്കുണ്ടോ നുണക്കുഴി?

കീരിപ്പല്ലോ നിനക്കുള്ളൂ,
പലകപ്പല്ലുതന്നെയോ?

അവനെപ്പറ്റ നേരത്തും
കരഞ്ഞു നാണിയെങ്കിലും

മദിയോഗത്തികലല്ലോ
കരഞ്ഞു പരമാർത്ഥമായ്!

ആ ദീനനാദമെൻ കാതിൽ

ക്കിടന്നിന്നും മുഴങ്ങവേ
മാധവിക്കൂട്ടി, ഞാനെമ്മ-
ട്ടാളാവും നിന്നെ വേൾക്കുവാൻ?”

രണ്ടുപേർക്കും നടക്കേതോ
മുറുകും കമ്പമാതിരി

വലിഞ്ഞുനിന്നു നിർമ്മുക-
നിമിഷം; ഭാനുബിംബമോ

മറഞ്ഞി:- താ വീട്ടിലാകെ-
ത്തളം കെട്ടി മഹാസ്വത.

പരമൻ ചൊല്ലി: “നേരാണെ-
ന്നാദ്യത്തെക്കൂട്ടി, ദേവകി,

നീയെന്നപോലെശ്ശാലീന-
പാവനച്ചിരി പുഞ്ചവൾ.

ആഴ്ചതോറുമയയ്ക്കുന്ന
കത്തിലൊന്നു ലഭിക്കയാൽ

സങ്കല്പലീനനായ് തതീർന്ന
ഞാൻ നിന്നെ കണ്ടുമുട്ടവേ,

പറഞ്ഞിരിക്കാ,മുറുന്ന
വാത്സല്യക്കണ്ണുനീരൊടേ,

‘അഴകുളോളാണു പെണ്ണേ,
നീ’യെന്നുമവിചാരിതം.

അതു വാടാത്ത തുമുല്ല-
പ്പുവാണെന്നോർത്തതില്ല ഞാൻ!

നിൻ നെഞ്ചു കീറും വാളാണെ-
ന്നോർത്തതില്ലോ,ർത്തതില്ല ഞാൻ!

നിരുദ്ധകണ്ഠനായ് തതീർന്ന
പരമൻ മുകനാകവേ,

മാധവിക്കൂട്ടിതന്നുള്ളും
മുഴക്കംകൊണ്ടു; ലോകവും

ചിനപ്പിടിച്ചു മലടി
പ്പയ്യിന്നെന്ന മഹോത്സവം

ചാപിള്ളതൻ പിറവിയാൽ
ത്തകർന്ന ഗൃഹമാ,യവൾ.

മുളിക്കത്തുന്ന പൂക്കുറ്റി
പോലേ തൊണ്ട ചിലമ്പിയും

ഒഴുകും കണ്ണുനീരോടും
ഗർജ്ജിച്ചു സിംഹിയിങ്ങിന്നെ:

“ക്രൂര, താങ്കളിതാണുള്ളിൽ-
ക്കരുതീടുന്നതെങ്കിലോ,

അതെന്നോടാദ്യമേ ചൊല്ലേ
പറയാമായിരുന്നുവോ?

വിളിച്ചുണർത്തിച്ചോറില്ലെ-
ന്നോതീടുമുപചാരമേ,

വിണ്ണിന്റെ കീഴിലെന്തുള്ളു
നിന്നെക്കാളേറെ നിഷ്ഠൂരം?

അഥവാ, താങ്കളെമ്മട്ടി-
ലറിവു മന്മനോഗതം!

വെളിച്ചമറിവീലല്ലോ
തമസ്സിൻഹൃദഗതങ്ങളെ.

അറിയാതെ ചവുട്ടിപ്പോ-
യവിടുണെൻമനസ്സിനെ,

ആടിത്തളർന്നതിൻപോട്ടി-
ലുറങ്ങുമുരഗത്തെയും.

പതിനായിരമാം പത്തി
വിടർത്താടുകയാണവൻ,

അവന്റെ ഫുൽക്കുതിയെന്നി-
ക്കേകുന്നു മോഹവിസ്മൃതി.

തദിഷ്ഠതാൽക്കലങ്ങുന്നു-
ണ്ടാകെയെൻ രക്തവാഹിനി,

കാളിയന്റെ വിഷത്താലേ
യമൂനാനദിപോലവേ.

ഇല്ലെന്നിരിക്കിനി നിർമ്മുക്തി,
വാഴ്വെന്നിരിക്കുന്നസഹ്യമായ്:

ബധിരം, നിശ്ചലം, മുകും,
സ്തംഭിക്കുന്നു ചരാചരം.

തളർന്നതാ,കിടക്കുന്നു
പടിഞ്ഞാറമ്പിളിക്കല

കെട്ടോരവരവിത്തിന്റെ
മട്ടിൽ - ക്കാണുന്നിതോ ഭവാൻ?”

“കാണുന്നു ഞാ,”നെന്നു ചൊന്ന
പരമനൊച്ച വറ്റവേ,

റാന്തലിൻകതിരാക്കണ്ണിൽ-
പ്പൊടിയും മുത്തിൽ വീഴവേ,

പിച്ചളക്കുട്ടേരുമോട്ടു-
മണിപോലേ കലമ്പിയും

കലർപ്പറ്റുഴുമോടിന്റെ
നാദം പിന്നിൽ മുഴങ്ങിയും

കരച്ചിലെന്നപോൽപ്പൊട്ടി-
ച്ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു തയ്യലാൾ

പറഞ്ഞു പാവമാം കൊച്ചു
പൈതലോടമ്മ പോലവേ:

“കരയാനൊന്നുമുണ്ടായീ-
ലിവിടെ,-ത്താങ്കളാകിലോ

പുമാനുമാണു; നിസ്തോഭ-
മിരിക്കാമീ കസേലയിൽ.

എട്ടരയക്കുള്ള ബസ്സിന്നു
പോകുവാനല്ലി നിശ്ചയം?

അതങ്ങനെത്തന്നെയാവാം,
വിഷമിക്കേണ്ട ലേശവും.

പേടി വേണ്ട,ങ്ങയെക്കൊത്തി-
ല്ലെന്നിലെപ്പൊമ്പൊരിക്കലും

ഉണർത്തിയെന്ന, രണ്ടാമ-
തുറക്കീലെന്ന, ഹേതുവാൽ.

മാമകാത്മാവിനെക്കൊത്തി-

ക്കീറുമ്പി വീറിലാശ്ശൻ

വിഷപ്പല്ലറ്റു വീർപ്പറ്റു
വീഴുമിപ്പോൾ പ്രശാന്തിയിൽ.

പട്ടണത്തിൽച്ചെന്നു, കേഴും
കുടുംബത്തോടിണങ്ങുവാൻ,

അവരിൽജജീവിതാവേശം-
ത്തിരി വീണ്ടും കൊളുത്തുവാൻ,

ആ വെളിച്ചത്തിന്റെ തുരീ-
യാനന്ദത്തിൽക്കുളിക്കുവാൻ,

ഞാനാം നിഴലതോടൊപ്പം
കഴുകിപ്പോവതിന്നുമേ

പ്രാർത്ഥിപ്പേൻ, എന്തിനല്ലെങ്കിൽ-
പ്രാർത്ഥിച്ചീടുന്നു? കേൾക്കുവാൻ

ആരുള്ളു ലോകമേ, നിന്നി,-
ലജ്ഞയകഠിനത്വമേ?”

അവൾ തന്നമ്മയാവട്ടേ
പരമന്നുള്ള കാപ്പിയും

പലഹാരങ്ങളും കൊണ്ടു-
വന്നുചേർന്നു പൊടുന്നനെ.

ഉരിയാടുകയും ചെയ്തു
“നേരമിത്തിരി വൈകിയോ?

മകനേ, വരുമോ നീയി-
ത്തള്ളയെക്കാണുവാനിനി?”

“വരു,” മെന്നൊരു വാക്കോടേ
പരമന്നശ്രു പൊട്ടവേ,

അവന്റെ ഹൃദയം തേടി
“വരുമോ വാസ്തവത്തിൽ നീ?”

അകലെക്കുയിലാരാഞ്ഞു
“പോകുമോ പോകുമോ ഭവാൻ?”

അരികെഴുന്നള്ളി ചോദിച്ചു
“വരുമോ വരുമോ ഭവാൻ?”

അഞ്ചും തികഞ്ഞവൻ

അഞ്ചാണുപോലും സ്വയംകൃതാനർത്ഥം;

അഞ്ചും തികഞ്ഞവനാണു ഞാനിപ്പോൾ.

ദാരിദ്ര്യക്കഞ്ഞിതൻ കയ്പുനീർ മോന്തി
മുരി നിവർത്തി വളർന്നവനാം ഞാൻ

രണ്ടിഷ്ടഭാര്യമാരുള്ളവനായി,
രണ്ടിടത്തും കൃഷിക്കാരനുമായി,

ചെത്തുവക്കിൽപ്പുര വെച്ചവനായി,
ഉത്തരവാദിത്വബദ്ധനുമായി.

ഇന്നിതാ സാക്ഷിയായ്ക്കൂട്ടിലും കേറി:
ഇന്നിയെന്തൊന്നു തികയുവാനുള്ളൂ?

ൗൗൗ

മാനിയായ് സ്കൂളിലെജോലികൊണ്ടോമൽ-
'ജാനു'വെസ്റ്റേവീച്ചു വാണിടും കാലം

അന്തിയോടൊത്തു ഞാനമ്പലമുറ്റം-
ത്തെന്തിനേ കണ്ടു കല്യാണിയെ മുന്നിൽ?

കണ്ടതു പോട്ടെ, ഞാൻ കൈകുപ്പി നില്ക്കേ,
കണ്ടിവാർകേശി പ്രദക്ഷിണം വെയ്ക്കേ,

കാൽതെറ്റിയെന്നിൽ വീണതെന്തിനാ-
ക്കാതരാപാംഗി ബലിക്കല്ലു തട്ടി?

വീണോരത്താങ്ങണമെന്നുള്ള ശാസ്ത്രം
വീഴ്വാക്കല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ നല്ലതേ ചെയ്തു.

നേരാണവളെ ഞാൻ താങ്ങിയേല്പിച്ചു,
മാറാല വെച്ചു മുറിവു ഞാൻ കെട്ടി.

ആളുകളെന്തിനാണപ്പൊഴേയ്ക്കങ്ങോ-
ട്ടായിരം കോണുള്ള കൺകളും നീട്ടി

എത്തിയതെ?-ന്നിട്ടുമിതും ചൊല്ലി-
ക്കൊത്തിപ്പറിച്ചതാക്കന്യതൻകീർത്തി!

അന്നാദ്യം കണ്ടവർ തമ്മിലുണ്ടത്രേ
മൂന്നാലേ ഗുഹ്യാനുരാഗസംബന്ധം.

വേണ്ടതിലേറെത്തളിറുമുണ്ടത്രേ
വേറെത്തൊഴിലറ്റ ലോകർതൻ കയ്യിൽ!

ൗൗൗ

എന്നെയല്ലമ്മഴക്കാറിലാപ്പെട്ട
കന്നിനിലാവിനെച്ചൊല്ലി ഞാൻ കേണേൻ.

അരിപൂക്കൾ കാണാപ്പുതുകലം വീട്ടു-
നരികൾതൻ പാൽക്കൊതി തച്ചുടച്ചല്ലോ!

ൗൗൗ

എന്നിലെക്കോപം മദം പൊട്ടി നിൽക്കെ,-
ക്കണ്ണിൽനിന്നാ മദനീരിറ്റുവീഴ്കെ,

ജാനുവിൻ തണ്ടലരല്ലിയാം ചിത്തം
നാനാകൃമികുലം തിന്നു തുളയ്ക്കേ,

എന്നൊടാരാഞ്ഞിതപ്പെൺമലയാളി;
'ഒന്നു ഞാൻ ചൊല്ലുകിൽച്ചെയ്യുമോ നിങ്ങൾ?'

“ശങ്കയോ?” മൽച്ചുണ്ടനങ്ങിടും മുമ്പാ-
സ്സുകടക്കുത്തിൻച്ചിറവരമ്പറ്റു;

“കഷ്ടമേ, കണ്ണീരിൽ മുങ്ങുകയാണാ-
ക്കല്ലാണി; ജന്മം തുലഞ്ഞുപോയല്ലോ!

നെഞ്ഞുറപ്പുണ്ടെങ്കിലാവതും വേഗം
നിങ്ങളാപ്പെണ്ണിന്നുടുപ്പുട നല്കൂ!

ആണിന്റെ ഭാര്യയെന്നെങ്കിലും മേലാ-
ലാനന്ദമെന്നിലഹങ്കരിക്കട്ടെ.”

ൗൗൗൗ

മുറപോൽക്കൃഷിയാൽപ്പുലരുമാ രണ്ടു
തറവാട്ടിനും ബന്ധുവായി ഞാൻ വാഴ്കേ,

‘ഇരുരണ്ടുനാലി’ന്റെ വിത്തു വിതച്ചേ-
നെലിമെന്ററിസ്കുളിലന്തിയാവോളം.

കീറിയിട്ടില്ലെന്ന ഭാവനകൊണ്ടു
കീറയുടുപ്പുകളസ്സലായ്ത്തുന്നി,

കിട്ടുന്ന ശമ്പളം ഭാര്യമാർക്കൊപ്പം
വെട്ടിപ്പകുത്തു കൊടുത്തു ഞാൻ വാണു.

‘തഞ്ചമറികി’,ലന്നോർത്തു ഞാൻ, ‘രണ്ടു
വഞ്ചിയിൽക്കാലിട്ടും സാധ്യമാം യാനം.’

ൗൗൗൗ

എന്തിനപ്പോഴേയ്ക്കിടിഞ്ഞു വീണു വ-
ന്നെൻതലയ്ക്കിക്കൊടും തീമലയാവോ!

ജാനുവിൻവീട്ടിലെക്കാരണവന്മാർ
ഉഘണരിതീർന്നു മരിച്ചതുകൊണ്ടും,

കല്യാണിക്കുള്ള പൊന്നാങ്ങള നാടു
കയ്യിലടക്കാനൊളിച്ചതുകൊണ്ടും

രണ്ടിടത്തേയും കൃഷിയുടെ ഭാരം
കൊണ്ടുനടക്കണം മേലിൽ ഞാൻതന്നെ.

രണ്ടു നിലങ്ങളും തമ്മിലോ, ഏതാ-
ണ്ടുണ്ടുതാനും ദൂരമൊന്നരക്കാതം.

ൗൗൗൗ

ഉത്തരം മുട്ടി ഞാൻ നില്ക്കവേ, ചൊല്ലി
ബുദ്ധിമാന്മാരെന്റെ നാട്ടുകാരൊക്കെ.

“മധ്യത്തിലാക്കണം താമസം, അപ്പോൾ
ബുദ്ധിമുട്ടിന്നൊരു ശാന്തിയുണ്ടാകും”

എത്താം കൃഷിസ്ഥലം രണ്ടിലും ബസ്സിൽ;
വിദ്യാനിലയമോ, പത്തടി ദൂരേ!”

എന്റെ പോഴത്തരമാമൊഴി കേട്ടി-
’ട്ടെത്ര നേരെ’ന്നു നിനയ്ക്കയും ചെയ്തു.

മുക്കിമുളിക്കൊണ്ടൊടുവിലോ, ചെത്തു
വക്കത്തൊരു പുര വെയ്ക്കയും ചെയ്തു.

എന്നിട്ടും തീരാതെ നില്പല്ലോ പൊല്ലാ-
പ്പൊന്നിൽനിന്നുണ്ടായ രണ്ടിനെപ്പോലെ!

നാലിൽശൂനിയുള്ള വേളയിലാവാം
ഞാനാപ്പുരയ്ക്കു കല്ലിട്ടതു പക്ഷേ;

കുറ്റുശസ്സുദ്യയ്ക്കിടയിലെന്തിന്നീ-
ക്കുത്തും മുറിയും നടന്നത,ല്ലെങ്കിൽ?

ൗൗൗൗ

പാർട്ടികളെല്ലാം, വെറിപിടിച്ചോരോ
പാട്ടുപോലുള്ള തെനികളും ചൊല്ലി,
കയ്യിലെക്കോലിൽക്കൊടികളും തൂക്കി,-
ക്കണ്ടോർക്കു വോട്ടു പിടിക്കുവാൻ വേണ്ടി,
പാതതോറും ഘോഷയാത്രകൾ ചെയ്കേ,
ബോധം വെയിലേറ്റു വേർപ്പായൊലിക്കേ,
വെച്ചുമുട്ടീടിനാരന്യോന്യം: അപ്പോ-
ളുച്ചവെയിലും കടുംചുവപ്പായി!
ആവട്ടെ, ഈ വീരകേരളീയത്വ-
മാചന്ദ്രതാരം ജയിച്ചു നില്ക്കട്ടെ!

എന്നാലുമുണ്ടോരു തേങ്ങലെന്നുള്ളിൽ:
എന്തിനാപ്പോരെൻ പടിക്കൽവെച്ചായി?

അല്ലെങ്കിൽ, കുറ്റുശയുമെവരപ്പോ-
ളെല്ലാമില തുടച്ചുണ്ടിരുണെങ്കിൽ!

൯൯൯

കേളുവും ചേന്നനും തമ്മിലടിച്ച
കേസ്സിനു സാക്ഷി പറഞ്ഞതിൻശേഷം,
കോർട്ടു പിരിഞ്ഞിടവലയിലെത്തി
നാട്ടേയ്ക്കു ബസ്സിൽക്കയറിടും നേരം
ചോദിച്ചുപോകയാണിന്നു ഞാൻ, അല്ലെൻ-
ചേതനയിങ്കലിരമ്പിടും മൗനം:
അഞ്ചാണുപോലും സ്വയംകൃതാനർത്ഥം:
അഞ്ചും തികഞ്ഞവനാണു ഞാൻ, പക്ഷേ,
ഈ 'യനർത്ഥ'ത്തിൽ 'സ്വയംകൃതം' കൂട്ടി-
വായിപ്പതാരാം കുരുടനോ മാടോ?

പശുവും മനുഷ്യനും

വാണിയകുളത്തു നിന്നൊരു പയ്ക്കിടാവിനെ

വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടേ മേനോ," നെന്നൊരു പുക കേൾക്കേ

താടിയെല്ലിനു നേരിട്ടുയർന്ന ചുടുചായ
താഴെ വെച്ചെഴുന്നേറ്റാനുണ്ണീരി നടക്കൊണ്ടാൻ.

കാണുമ്പോളല്ലേ, നെറ്റിയ്ക്കുണ്ടൊരു വെള്ളച്ചുട്ടാ-
ക്കേമിക്കു, വളഞ്ഞൊരോ ചാണോളം പോരും കൊമ്പും,

അഴകിനവതാരമാണവൾ, അയ്യോ, നില-
ത്തൊഴുകിക്കളിക്കുന്നു ബാലധിക്കരിക്കുന്തൽ.

“കണ്ണെഴുതിയിട്ടുമുണ്ടല്ലെടി, മോളേ, നീ” എ-
ന്നുണ്ണീരി മെല്ലെപ്പയ്യിൻ ചെവിയിൽപ്പറയവേ,
നെറ്റിയിലെഴുമൊറ്റച്ചുഴിയും പിന്നിൽപ്പുഞ്ഞ

ക്കെട്ടിനു കീഴേ ഭാഗ്യച്ചുഴിയും നിരീക്ഷിക്കേ,
അവൾതൻനടുപ്പുറച്ചുഴിയിൽത്തർജ്ജന്യഗ്ര-
മമർത്തിസ്സർവ്വാംഗവുമൊന്നിച്ചു വിറപ്പിക്കേ,
അൻപുറ്റു മിഴിയോടേ കോലായിൽ നില്ക്കും മുത്ത
തമ്പുരാൻ ചൊല്ലി, “നീയാണിതിനെശ്ശുശ്രൂഷിക്കാൻ;
പയ്യിനെത്തല്ലാം തെച്ചിപ്പുവാരേഴൊന്നാൽ, വെണ്ണ-
നെയ്യുരുളയാൽമാത്രമെറിയാം വേണ്ടീടുകിൽ.”
തിരുവായ്ക്കെതിർവായില്ലുണ്ണീരിയോർത്തു, തന്റെ
കരൾനോവിപ്പയ് നക്കിത്തോരിച്ചെന്നുമാം പക്ഷേ.

൩൩൩

മുഖ്യമാണേകാദശീവ്രതഭഞ്ജനത്തിന്നു
മുറ്റും *‘ദാദശിക്കായ്ക’ളെന്ന വിശ്വാസത്തോടെ
തമ്പുരാനറുപ്പിക്കും നെല്ലിക്കകളിലൊന്നു
തൻകയ്യാലൊടുത്തവൻ കടിച്ചുതിന്നീടവേ,
ചവച്ചീടുന്നു തന്റെ ഭാവന മുൻകാലത്തിൻ
ചവർപ്പും മാധുര്യവും; കണ്ണുകൾ നിറയുന്നു:
അന്നവൻ മലമറിച്ചീടാവും കിളിക്കാരൻ,
കന്നുപുട്ടലിൽ, ഞ്ഞങ്ങുകേറലിൽ സ്സുവിദ്ഗ്ദ്ധൻ,
ആളുകൾക്കെല്ലാം പ്രിയൻ, കാലിയെ വാങ്ങുന്നവർ-
ക്കാകവേ വിശ്വസ്തനാമൊരു ലക്ഷണക്കാരൻ
കാശിന്നും പണത്തിന്നും കളിയെന്നില്ലാ, വേനൽ-
ക്കാലത്തോ തടി ചായ്ക്കാൻ സ്വൈരവുമുണ്ടാവില്ല!
‘കന്നിനെത്തളി’യല്ലേ ദേശമാം ദേശത്തൊക്കെ?
ഉണ്ണീരി വേണം താനുമേവർക്കും ‘ചെരിപ്പിന്മേൽ’.
ജീർണ്ണമാം തൊഴുത്തിലും ‘പുല്ലുട്ടിയി’ലും പാർക്കും
നീറിനെച്ചിതലിനെക്കുഴിയാനയെപ്പോലും
ചുലുകൊണ്ടടിച്ചെടുത്തകലത്തളളി, സ്വച്ഛ-
ശീലയാം ‘മൊഖാല’യെക്കുടിവെച്ചതിൻശേഷം,
കയ്യാലപ്പക്കത്തൊത്ത കുണ്ടയിൽനിന്നാറേഴു
‘കന്നോളം വൈക്കോലുരിപ്പുല്ലുട്ടി നിറച്ചപ്പോൾ
പൂർവ്വമാമലയിന്മേൽച്ചുരന്നു മെല്ലേ മെല്ലേ
പൂർണ്ണമ മൊഖാലതൻ മധുരക്ഷീരം പോലെ.
അവൾതൻ തീനും കണ്ടുനിന്നുവോ താനത്രമേൽ
അരുളിച്ചെയ്തീടുന്നു തമ്പുരാൻ: “ഉണ്ണാൻ വായോ”.
പരുത്തിക്കൊട്ടയ്ക്കൊപ്പം പിണ്ണാക്കും കുതിർന്നുട-
ഞ്ഞുറകുത്തീടുമുണങ്ങെല്ലരിക്കഞ്ഞിച്ചെമ്പിൽ
ഉള്ളകൈ നടത്തിക്കൊണ്ടാവോളം പശുവിന്റെ
പള്ളയിലാക്കിത്തൊട്ടുതടവിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
മുറ്റത്തെ നെല്ലിക്കൊമ്പിൽപ്പാതിരാക്കിളി പാടീ,
മുഗ്ദ്ധമാഗ്ഗീതം കിനിഞ്ഞിറങ്ങീ തദാത്മാവിൽ.

കയ്യാലയ്ക്കകം വൈക്കോൽക്കിടക്ക തീർത്തു, ചായ്ചു
മെയ്യവ, നതിന്മീതേ വിരിച്ചോ "രാൾപ്പാ"യിന്മേൽ.

ഒരു പപ്പടത്തോളം വെളിച്ചം വീണു മെല്ലെ-
ന്നിരുളിൽ, കറെങ്ങുമാശ്ശോഭയിൽക്കൊന്നായ് വന്നു:

പൂങ്കണ്ണീരരുവികളൊഴുകും കവിലുകൾ
പൂർണ്ണേന്ദുക്കളെപ്പോലെത്തിളങ്ങും നഖങ്ങളും:

തന്നുടെ തനിച്ഛായ ചേരുമൊരാൾകുഞ്ഞുണ്ടാ-
ത്തയ്യലിൻമടിത്തട്ടിൽച്ചിരിച്ചു തിണ്ടാടുന്നു.

പറയുന്നുമുണ്ടെന്തോ കാന്താംഗി; കേൾപ്പിലൊന്നും;
അറിവിലാരി നാരി? ഗാവുമായ് ചിന്തിപ്പൂ താൻ.

ഉൽക്കടദൈന്യം മുഖത്താളുന്നു, കുടിലിന്റെ
തെക്കുഭാഗത്തേയ്ക്കവൾ നടന്നുചെന്നീടുന്നു.

ആറടിനിലം മാന്തിക്കുഴിച്ചീടുന്നു നീണ്ടു
വാറൊളിതുകും തൻകൈനഖരങ്ങളാലവൾ.

കുഞ്ഞിനു മീതേ താനും ശയിപ്പൂ, ചാരത്തെ മൺ-
കുമ്പാരം സ്വയം നീങ്ങിച്ചെന്നു മുടുന്നു കുഴി.

ഉടനേക്കത്തീ ദുഃഖമുണ്ണീരിയുടെ നെഞ്ചി,-
ലുരുക് വിയർപ്പാ,യാളുണർന്നു കിതപ്പോടെ.

൯൯൯

അക്ഷയമേതോ പൂർവ്വസ്ഥൂതിപോലല്ലോ കൊറ്റി-
നക്ഷത്രം ശോഭിക്കുന്നു വിളറും വാനത്തപ്പോൾ;

മോശമായിരുന്നില്ല തന്റെ കൈനേട്ടം; ദൈവം
വാശികൊൾവതുപോലെത്തോന്നുന്നു പലതിലും,

നികന്നുവരും മധുപാത്രമില്ലദ്ദേഹത്തിൻ-
വകയാമൊരു തരിപ്പാഷാണം കലരാതെ.

അല്ലെങ്കി,ലൊന്നാമത്തെപ്പേരിന്നു വരികേണ്ട-
തില്ലേവമപമൃത്യു പൊന്നാരക്കാളിക്കൂട്ടി,

കറുപ്പിന്നെന്താണെ,ണ്ണക്കൊഴുപ്പാണവൾ, ഇല്ലാ
പൊറുത്തോരാ നീൾക്കണ്ണേറേറ്റിട്ടു പനിക്കാതെ.

എങ്കിലുമാണിൻ മുമ്പിലെന്നുമാ നോട്ടം തങ്ങി
തൻകാൽത്തുനഖദ്യുതി ചൂണ്ടും നേർവഴിയിൽത്താൻ.

അവൾതൻകുടിലതൊട്ടാക്കുമരക്കെട്ടു-
കവിയെത്തിരതല്ലും കുറച്ചായലിലത്രേ.

കാളിക്കൂട്ടിയോടൊപ്പം ചത്തുപോയുണ്ണീരിയെ-
ന്നാളുകൾ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ മന്ത്രിപ്പൂ തന്നെക്കാൺകേ.

അതു നേരാവാ, മവളിരിക്കും കാലം നിന്നു
മദയാനയും തൻകൈ വരച്ചു വരയിന്മേൽ.

ഇന്നനുകമ്പപ്പെരുമാരിയാം തന്നോടുള്ളു
കന്നാലിപ്പിള്ളർക്കു,മിതെങ്ങനെ സഹിക്കാവൂ!

൯൯൯

പിറ്റേന്നു കാലേ തോട്ടിൽക്കുഴുകി മൊഖാലയെ,
മുറ്റുമുമ്പേഴത്തോടെ കുളിച്ചു പിന്നേ താനും.

ഇളവെയ്ലേറ്റുംകൊണ്ടു തിരികെപ്പോരും നേരം
ഫലിതം പറഞ്ഞാനാപ്പയ്യിനോടയാളേറെ,

“ഇക്കൊല്ലമില്ലേ നിന്റെ കടിഞ്ഞുൽപ്പോറ,കുഞ്ഞി-
മക്കളെത്താലോലിക്കാൻ കൊതിയാവുന്നു പെണ്ണേ!”

൭൭൭൭

ഇന്നലെക്കഴിഞ്ഞതുപോലെയാണെല്ലാം; പതി-
നൊന്നുരു വീണ്ടും മുറ്റത്തുയർന്നു വൈക്കോൽക്കുണ്ട.

ക്കൈയുമുണ്ണീരിതൻ കൈവഴി മൊഖാലയും
മക്കളുമകത്താക്കീ,ചാണകം വളമായി.

ഒന്നുകൊന്നര തന്നു മേനോന്റെ പുഞ്ചിപ്പാട-
മിന്നതു വിശപ്പെന്നു മറന്നു പത്തായങ്ങൾ

പശുവീപ്പടിക്കുള്ളിൽ കാലുകുത്തിയ കൊല്ലം
പത്തിനിക്കുഞ്ഞമ്മയ്ക്കൊരാൻപിറന്നവനുണ്ടായ്.

കോവിലകത്തെക്കൊച്ചുതമ്പുരാനല്ലോ വന്നു;
ദേവതേ, വാഴൂ മദിരാശിയിലായുസ്സോടെ!

ഒരു ക്ലാസിലും തോല്ക്കാതില്ലാത്ത മറയനും
തിരുമാലിയുമായ വേണുത്തമ്പുരാനല്ലോ

പത്തിൽനിന്നൊന്നാമനായ്ജജയിച്ചു മൊഖാല വ-
ന്നെത്തിയ കൊല്ലം, സ്ഥിതിയെത്രമേൽ മാറിപ്പോയി.

കത്തിച്ച വാണക്കുറ്റിതന്നെയൊ ഭാഗ്യം; ഇന്നാ
ബുദ്ധിമാൻ തുക്ടിസ്സായ്പായിരിപ്പു വടക്കെങ്ങോ.

ദുരിതംതന്നേ ഗൃഹനാഥയ്ക്കു പക്ഷേ, പൈക്കൾ-
ക്കറിവില്ലല്ലോ വാതചികിത്സാവിധിയൊന്നും.

മറക്കു കിട്ടാക്കുറ്റി, റൊക്കമെന്തുണ്ടെന്നോർക്കു:
മനശ്ശാന്തിക്കീബ്ഭൂവിലത്രയേ പൊരുൾ പണ്ടും.

മറിച്ചും മൊഖാലതൻ കാര്യങ്ങൾ മെച്ചംതന്നെ:
പറിച്ചു നട്ടില്ലയോ തന്നിൽനിന്നെട്ടെണ്ണത്തെ?

ആയുസ്സുമുണ്ടേവർക്കും: മുത്തവന്നാനക്കാർതാ-
നാകിലും കുളമ്പുകൊണ്ടൊന്നമർക്കാനേയുള്ളൂ.

പട്ടായിമാറും കള്ളനുണ്ണീരി വന്നാൽമാത്രം;
തൊട്ടുരുമ്മീടും താട ചൊറിയിക്കുവാൻ വേണ്ടി.

പറയാൻ വാക്കില്ലല്ലോ തിരുക്കിന്നോ,രോ ചെള്ളും
പറിച്ചുകൊടുക്കുമ്പോളുണ്ടൊരു വാലിട്ടാട്ടൽ.

മേലെയൊ രണ്ടാമതു പെറ്റതാം 8‘പൂവാലി’താൻ
ശീലത്തിൽ, അല്ലെങ്കിലത്തമ്മതൻ മകളത്രേ.

പതിനൊന്നാണ്ടിൻ മുമ്പു കൂഴയും കാൽവെപ്പോടി-
ത്തൊടിയിൽച്ചുവുട്ടിയ നിന്നമ്മതൻചേലൊക്കെ

പൂവാലി, നിന്മക്കളും പുലർത്തുന്നല്ലോ ശ്യാമ-

മേദുരവപുസ്സിനാൽ ക്ഷൊബിനാൽ വാലാൽച്ചുട്ടാൽ.

പാഴിലല്ലല്ലോ കാലം ക്രൂരമെന്നാക്ഷേപിപ്പു
പൂർവ്വികർ: മൊഖാലയിന്നെന്നുമാതിരിയായ്പ്പോയ്!

എല്ലുകളെണ്ണാം, രോമം മിക്കതും കൊഴിഞ്ഞുർന്നു,
മെല്ലിച്ചു, ചാരം പോലെ വിളർത്തുംപോയീ വർണ്ണം,

ഒരു നാരെന്തെങ്കിലും കടിച്ചു,മതിയായി!
ഒരിറക്കെന്തെങ്കിലും കുടിച്ചു, തുമ്പിപ്പോയി!

അവളാണരപ്പറപ്പാൽതന്ന മൊഖാലയെ-
ന്നാണയിട്ടാലും പുറനാട്ടുകാർ ചിരിക്കുന്നു!

൯൯൯

അശ്രുവിൽക്കലങ്ങുന്ന കണ്മഷി കപോലത്തി-
ലാടിയേ വന്നു തുലാമാസത്തിലൊരു കാല്യം.

മുറുക്കിക്കൊണ്ടേ മൂത്ത തമ്പുരാനപ്പോൾ ചാരി-
യിരിപ്പു കോലായിലെ ക്യാൻവാസുകസേലയിൽ.

ഉണ്ണീരി മഴമുകിൽപ്പൊടിയെശ്ശുപിച്ചുംകൊ-
ണ്ടെണ്ണതേപ്പിപ്പു മുറ്റത്തുള്ള തൻമൊഖാലയെ

ഇത്തിരി ചുടുവെയിൽ കിട്ടിയാൽപ്പയ്യിൻതോലിൽ
പറ്റിയ ചെള്ളെമ്പാടും പറിഞ്ഞുപോയ്പോയേനേ!

പെട്ടെന്നു ചോദിക്കുന്നു തമ്പുരാൻ, “വിറ്റാലെന്തു
കിട്ടുമീച്ചാവാളിക്കൊ,രുഹം നീ പറഞ്ഞാട്ടെ.”

ഉറക്കപ്പിച്ചോ? താനിക്കേട്ടതെന്തു?-ണ്ണീരിക്കു
മുഴക്കം തോന്നീ ചെപ്പിക്കടിക്കൊണ്ടതുപോലെ.

വിലക്കുമോ മൊഖാലയെ? താനനുവദിക്കാതെ
വിലക്കില്ല, വിറ്റീടുവാനധികാരമില്ലാർക്കും!

തമ്പുരാൻ തുടരുന്നു, “തന്നതു ലാഭം: പതി-
നഞ്ചിനാണെങ്കിൽക്കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊള്ളാൻ പറഞ്ഞുഞാൻ.

പറ നീ, ചേതം വരാനെന്തുള്ളു? വൈക്കോൽനാരു
വെറുതെപ്പോവുന്നില്ലെന്നുണ്ടല്ലോ സമാധാനം.”

൯൯൯

അക്ഷിയിൽത്തളംകെട്ടും കണ്ണീരിൻ വരമ്പറ്റു
ആത്മബോധത്തിൻ മുക്കുകയറും തെറിച്ചുപോയ്.

“ഉണ്ണീരിയൊരുത്തനീബ്ഭുമിയിലുള്ളപ്പോളാ-
ക്കന്നിന്റെ കഴുത്തിലെക്കയറു തൊടില്ലന്യൻ.

തമ്പുരാൻ കല്പിക്കണം, മിണ്ടാപ്രാണിയെത്തൊടും-
മുമ്പവരടിയന്റെ തൊണ്ടയെല്ലറുക്കട്ടെ”.

നടുങ്ങിപ്പോയീ വീടും ലോകവും ഗോളങ്ങളും;
അടങ്ങീലുണ്ണീരിയിൽച്ചുരമാന്തിടും മർത്തുൻ:

പയ്ക്കളെ സ്നേഹിപ്പവരവയെക്കശാപ്പിന്നു
വിലക്കില്ലെന്നുചും,സ്വന്തലോഭത്തെശ്ശികുഷിക്കട്ടെ.

പാഴ്നിണപ്പണം ദഹിക്കില്ലെന്നു ധരിക്കട്ടെ,

പാലു നൽകിയ കയ്യിൽക്കൊത്തുവാൻ ലജ്ജിക്കട്ടെ,

നോവെല്ലാ മൃഗത്തിനും തുല്യമെന്നറിയട്ടെ,
നാവിനെക്കാളും ബലം കൈക്കൊന്നും പഠിക്കട്ടെ.

മെയ്വിറ നിലയ്ക്കാഞ്ഞു വീഴുന്നു നിജവൈക്കോൽ-
ശ്ലയ്യയിൽച്ചെന്നാബ്ദോമസങ്കടപിണ്ഡീഭാവം.

കയ്യാലയ്ക്കുള്ളിൽത്തന്നെ കിടക്കെക്കേട്ടൊന്നൊരു
പയ്യിന്റെയുന്മാരവമന്തിയോടടുത്തപ്പോൾ.

(അബലന്റേതാം സ്വപ്നമരണതാലരയട്ടേ,
പ്രബലൻ തേരോടിക്കാതിരുന്നീലിന്നേവരെ.)

ആരവമകന്നകന്നിശ്ശബ്ദപ്രപഞ്ചത്തിൻ
നീരവഹൃദയത്തിലലിഞ്ഞുംപോയീ പിന്നെ.

അവിടുന്നവനേൽക്കെസ്സപ്തമി പടിഞ്ഞാറു
പൊലിവു, കൂവീടുന്നു വെളിയിൽക്കാലങ്കോഴി.

൨൨൨൨

കഴിഞ്ഞു വാതക്കാരിയാ രാവിൽ! മേനോന്നപ്പോൾ
ക്കരിനാഗത്തെച്ചവിട്ടുന്നപോലെത്തോ തോന്നീ.

കണ്ണുനീരുറീ: സഹധർമ്മിണീശവംചേരും
കട്ടിലിൽ മൊഖാലതന്നുടലോ പിടയ്ക്കുന്നു?

കരളിൽത്തുശിത്തുളവീഴുന്നു, വിടരുന്നു
നിമിഷത്തോറും, മെഴുത്തിരിയാവുന്നു ജീവൻ.

പിറ്റേന്നു പുറത്തളം തുറന്നീടവേ കാണായ്:
മറ്റൊരു ശവം നിൽപ്പു നെല്ലിത്താഴ്കൊമ്പിന്മേലും!

പള്ളിയിലെ കാര്യം

ജീവിതരാജാക്കണമിതിലാരോ

തുവിയ നെന്മണിക്കൊത്തുന്നു

വാസന നീട്ടും കൊക്കുകളാലി
ബ്ദാസുരരാകുമരിപ്രാക്കൾ.

“പുഴിയിലാണ്ടു മറഞ്ഞുകിടക്കും
പാൽമണികളിലേ വീഴുന്നു

ഓരോ കൊത്തും”, കാണവരുള്ളിൽ
ക്കുറീടുന്നിതൊരാശ്ചര്യം,

“പതിവീല്ലൊരു കുറിപോലും കൊക്കുകൾ
പതിരി;-ലിതെത്തൊരു നൈപുണ്യം!”

അള്ളാവൊരുവന്നറിയാം, പക്ഷേ,
പള്ളിക്കുള്ളിലെ യാഥാർത്ഥ്യം:

പ്രാവിനു കിട്ടിയതയ്യോ, പട്ടിണി
നോവും വെറുമൊരു വയറത്രേ.

കുണ്ടുണ്ണി

അമ്പത്തേഴു പിറന്നാളു-
 ങ്ടതിൽപ്പിമ്പി,ന്നു രാവിലെ
 അമ്മയ്ക്കു വഴിപോൽ ശേഷ-
 ക്രിയചെയ്തെഴുനേല്ക്കവേ
 നിശ്ചലം നിന്നുപോകുന്നി-
 തകാരണമകാരണം;
 അന്ധമെങ്കിലുമെൻ കണ്ണി-
 ലുറുന്നുണ്ടശ്രുവിന്നുമേ.

ൗൗൗ

പിറന്നാനൊരു കുണ്ടുണ്ണി-
 യമ്പത്തേഴാണ്ടിനപ്പുറം
 ഇരുളിൽപ്പൂഴ്ന്നൊരീ നാട്ടിൻ-
 പുറത്തൊക്കൊച്ചു കുരയിൽ.
 ആരാന്റെ പാട്ടുകൃഷിയാ-
 ണാ വീട്ടിന്റെ കുലത്തൊഴിൽ.
 എങ്കിലും പശിയെന്തെന്നാ-
 ക്കുഞ്ഞറിഞ്ഞീലൊരിക്കലും.
 എടുക്കാനും കൊടുക്കാനും-
 മാൺകുഞ്ഞില്ലവന്നെന്നിയേ
 തറവാട്ടിൽ; കടിച്ചിട്ടി-
 ല്ലുറുമ്പും പേനുമുണ്ണിയെ.
 നാലുപേരുണ്ടവന്നമ്മാ-
 മന്മാരാ,ക്കൈപ്പടങ്ങളിൽ
 വിശ്രമിക്കാൻ കൂടിയില്ല
 മൂധേവിക്കൊരു മാത്രയും.
 പറങ്കിമാമ്പഴത്തോപ്പി-
 ലാറ്റിൻ ചിറ്റോളമാലയിൽ,
 അശോകപ്പുമരക്കൊമ്പിൽ,
 മുരിക്കുട്ടന്റെ വാലിലും
 ചുള്ളിമിട്ടാടിനാൻ ചെക്ക-
 നിളംകാറ്റൊന്നമാതിരി.
 എന്നാൽ,കൈയിൽത്തഴമ്പോലും-
 മമ്മാമന്മാർ മരിക്കവേ
 അവന്നു വിശ്വരൂപത്തി-
 ലരുളീ പശി ദർശനം.
 ഇമ പെട്ടെന്നു പോയ്പോയ
 കണ്ണിൽത്തീവെയിൽ വീഴവേ

പകയ്ക്കും കൃഷ്ണമണിപോ-
ലവൻ നിന്നു നിരാശ്രയൻ!

എങ്കിലും ചിലനാൾകൊണ്ടോ
നടുക്കും പഴകീടവേ

തന്നുള്ളിലെപ്പുരുഷനെ-
ക്കണ്ടെടുത്തു നിരകുശൻ

ഞാനീ ഞാനേയുള്ളു നാളെ
മേലിലീപ്പുര താങ്ങുവാൻ;

മൃദുലാസ്ഥികളേ, കല്ലായ്
ത്തീരുവിൻ ദയവാർന്നുടൻ!

കരിയും നുകവും പേറി-
പ്പതിനഞ്ചാം വയസ്സുമായ്

കന്നിൻകുളമ്പടി തുടർ-
ന്നുയേത്തിലിറങ്ങവേ

ഞാനീ ഞാൻ കോൾമയിർക്കൊൾവു
താഴത്തെൻ മാതൃഭൂമിയും,

കടിഞ്ഞുൽപ്പുക്കളാൽ ചുറ്റും
ചിരിക്കും നവവർഷവും!

ആദ്യത്തെദിവസം കാലൊ-
ന്നിടറിപ്പൊട്ടിയെങ്കിലും

പിറ്റേന്നുതാനെന്റെ കണ്ട-
മമ്പെപ്പട്ടി മറിച്ചു ഞാൻ.

രണ്ടാമത്തെപ്പുകിലിൽ ഞാൻ
കൊയ്യിച്ച മണിനെല്ലുകൾ

മെതിച്ചുളന്നു കുമ്പാര-
മാക്കി മുറ്റത്തു കൂട്ടവേ

ചൊല്ലിനാരെന്നമ്മ രണ്ടു
പെങ്ങന്മാരും സവിസ്ഥയം:

“ഒന്നുക്കൊന്നരയാണല്ലോ
വിളവീയാണ്ടി,ലിപ്പണി

എവിടുന്നു പഠിച്ചാനീ-
ച്ചെക്കനിത്ര തെരുക്കനെ?”

“തലകുത്തി മറിഞ്ഞിട്ടു-
മമ്മാമന്മാരൊരിക്കലും

വിളയിച്ചീലിത്ര നെല്ലീ-
ച്ചെക്കൻ കെങ്കേമനെല്ലുയോ?”

“നാലുതുണും കാറ്റിലാടി-
വീണതോർത്തു കരഞ്ഞ നാം

കണ്ടീലൊറ്റക്കരിങ്കൽത്തു-
ണുണ്ടായീ പുര താങ്ങുവാൻ!”

തങ്ങളെക്കാളുക്കനായ
മണൽത്തരികളേറ്റിയും

കുതിച്ചും പാഞ്ഞിതപ്പോഴെൻ
കാൽക്കീഴിൽപ്പാഴുറുന്ധുകൾ.

ഉയർന്നു യൗവനത്തിന-
ന്നുത്തമാംഗം പൊടുന്നെ

ദേവമാർഗ്ഗത്തോളം: എന്നിൽ
ച്ചെറുതാണെന്നുമുർവ്ചിയിൽ!

വിധിതൻകണ്ണിലാക്കുഞ്ഞി-
ശ്ശർവ്വമാപ്പെട്ട വേളയിൽ

വാത്സല്യക്കണ്ണുനീരുറീ,-
ലിന്നതോർത്തു ചിരിപ്പു ഞാൻ!

അല്ലെങ്കി,ലെന്തിനുണ്ടായി
ചിരിച്ചുംകൊണ്ടിരിക്കവേ

പിറ്റേത്തെ വേനലിൽത്താനൊ-
രുണലെന്നുടെ നെറ്റിയിൽ?

അതു കാൺകെ,പ്പാവ,മെന്റെ
കണ്ണിൽക്കണ്ണാടിനോക്കവേ

കളിമ്പം പെയ്തു ചേട്ടത്തി,
“കുന്ധിയല്ലോ മുഖക്കുരു”.

നുള്ളിക്കളഞ്ഞു നാണത്താ-
ലുണലാ രാത്രിതന്നെ ഞാൻ;

പുലർച്ചയ്ക്കുണരുമ്പോഴോ,
കുളിർകോരുന്നു മേനിയിൽ!

സുര്യദേവനുദിച്ചിട്ടും
പായിൽച്ചുരുളുമുണ്ണിയെ

വിളിക്കാനെന്നമ്മ ചൊടി-
ച്ചരികത്തെത്തിനിൽക്കവേ

പുതപ്പു നീക്കിച്ചൊന്നാളെ-
ന്നർദ്ധനിദ്ര കലങ്ങവേ,

“ചെക്കന്റെ മേലെന്തൊട്ടാകെ-
പ്പൊന്തിക്കൊന്നു ദൈവമേ!”

അമ്പത്തിയഞ്ചുദിവസ-
മാരാന്റെ പരിചര്യയിൽ

കഴിഞ്ഞിട്ടല്ലയോ പിന്നീ-
ടെഴുന്നേറ്റു കുളിച്ചു ഞാൻ!

അന്നു ഞാനുമ്മറത്തെത്തി-
ച്ചുറ്റും നോക്കിയ വേളയിൽ

ഒരു കാര്യമുറപ്പായീ:
ലോകം ഞാൻ കാണലില്ലിനി!

ആളിപ്പോയെൻമനസ്സുപ്പോൾ,
ച്ചുളിപ്പോയെന്നിലേയ്ക്കു ഞാൻ;

രുപവും വർണ്ണവും ചേർന്ന
വെളിച്ചം കെട്ടുപോയിതോ?

ഇനി ഞാൻ കാൺകയില്ലെന്നോ
ജ്വലിക്കും സൂര്യദേവനെ,

പുനിലാവു പൊഴിക്കുന്ന
നിറതിങ്കൾക്കുടത്തിനെ,

കണ്ണുചിമ്മിക്കളിക്കുന്ന
കഥനക്ഷത്രരാശിയെ,

മഴവില്ലിനെ, വാരന്തി-
പ്പുലരിച്ചെന്തുടുപ്പിനെ?

ഓർത്തുപോയീ, പണ്ടു വാവു-
കുളിക്കാൻ പോയ നാളിൽ ഞാൻ

നിരന്തരതരംഗാതി-
ഘോരവാരാശി കണ്ടതും

പഴനിക്കമ്മയോടൊത്തു
പാല്ക്കാവടിയെടുത്തനാൾ

നിത്യനിശ്ചലഗംഭീര-
ഗിരിശൃംഗങ്ങൾ കണ്ടതും

ഓർത്തുപോയീ, ഗ്രീഷ്മരാത്രി
ഞാനീ മുറ്റത്തു ലാത്തവേ

നീലവാനം നിദിധ്യാസ-
ലീനം മുകളിൽ നിന്നതും

രോമങ്ങളെത്തരിപ്പിക്കും
മാരിയേറ്റു നടക്കവേ

നിരന്തഹരിതാനന്ദ-
മുഴിനീളെപ്പടർന്നതും.

വിടർന്ന കുഞ്ഞിപ്പുവിന്മേൽ-
ത്തുടിക്കും മഞ്ഞുതുളളിയും

ഇരുളിന്മേലിരിക്കുന്ന
പൊന്നുമിന്നാമിനുങ്ങയും

എത്ര സുന്ദരമെന്നനു
ചിന്തിച്ചേൻ കാര്യമായി ഞാൻ.

വിണ്ണിലൂടെപ്പറക്കുന്ന
ചിറകുള്ള പിറാക്കളും

മണ്ണിലൂടെയരിക്കുന്ന
നട്ടെല്ലില്ലാപ്പുഴുക്കളും

കാട്ടിനുള്ളിൽത്തിമർക്കുന്ന
കുറുമ്പൻമദയാനയും

പുഴിക്കുള്ളിൽപ്പരുങ്ങുന്ന
കുന്ദുന്താം കുഴിയാനയും

എത്ര മോഹനമെന്നന്നാ-
ളറിഞ്ഞെൻ കാര്യമായി ഞാൻ.

ശപിച്ചെന്നെന്നെ ഞാൻ: കോരി-
ക്കുടിച്ചീലിത്ര കാലവും

എന്റെ കണ്ണാലെന്റെയാമീ
പ്രപഞ്ചം വേണ്ടമാതിരി.

ദുഃഖത്താലും സുഖത്താലും
കണ്ണീർതുകും മനുഷ്യരെ,

ഞെട്ടിക്കരയവേ പൊട്ടി-
ച്ചിരിക്കുന്ന ശിശുക്കളെ,

ഇനി കാണില്ല ഞാൻ; കാണി-
ല്ലെന്നുടപ്പിറമാരെ ഞാൻ

ചിരിച്ചു കൃഴയും മാറെൻ-
കണ്ണിൽക്കണ്ണാടിനോക്കവേ;

ഇമകുടാതെന്നിന്നീടു-
മീറൻവറ്റാത്ത കൺകളാൽ

ഊഷ്മളദ്യുതി വീശും പെ-
റ്റമ്മയെക്കാണലില്ലിനി!

അടഞ്ഞുപോകയാണൊന്ന-
ല്ലെന്റെയഞ്ചിന്ദ്രിയങ്ങളും;

അടിഞ്ഞുനിൽക്കയാണുള്ളി-
ലമാവാസി തമോവിഷം.

പ്രളയാംബുധി പാഞ്ഞേറി-
ത്തുടിച്ചു നാഡിമണ്ഡലം;

മസ്തിഷ്കകുഹരത്തിങ്കൽ-
ച്ചീറുന്നു ചണ്ഡവാതവും

നക്ഷത്രപര്യന്തമാമീ-
ജ്ജംഗമാജ്ജംഗമാവലി

ബഡവാഗ്നി തിളച്ചാളു-
മുപബോധത്തിൽ വീഴവേ

ഉപ്പിൻതരികൾപോൽ കത്തി-
പ്പൊട്ടിപ്പൊട്ടിത്തെറിപ്പിതോ?

അവയ്ക്കു നടുവിൽപ്പാവം
ലജ്ജിച്ചുംകൊണ്ടിരിപ്പു ഞാൻ,

തലതല്ലിക്കരഞ്ഞുഗ്രം
കോപിച്ചുംകൊണ്ടിരിപ്പു ഞാൻ,

നടുങ്ങിക്കൊണ്ടുച്ചുമായി
ച്ചിരിച്ചുംകൊണ്ടിരിപ്പു ഞാൻ,

മരിച്ചുപോകുന്നു, പക്ഷേ,
ജീവിച്ചുകൊണ്ടിരിപ്പു ഞാൻ!

വിദൂരതയിൽ നിന്നാരോ
ഗർജ്ജിച്ചീടുന്നു നിർദ്ദയൻ,

“കണ്ണില്ലാതായ കുണ്ടുണ്ണി
പിഴയ്ക്കും മേലിലെങ്ങനെ?”

മജ്ജതന്നുള്ളിൽനിന്നാരോ
ചിലച്ചീടുന്നു നിഷ്ഠൂരൻ,

“ഗതികെട്ട കുടുംബത്തെ-
പ്പുലർത്തും മേലിലെങ്ങനെ?”

അതിഭീകരമാമേതോ
കരിങ്കൽച്ചുമരപ്പടി

ഇടിഞ്ഞുടഞ്ഞെൻമൂർദ്ധാവിൽ-
പ്പതിപ്പു വിറകൊൾവു ഞാൻ

വീണുപോയന്നു കോലായിൽ,-
ത്താണുചിത്തിന്നുഷസ്സിൽ ഞാൻ!

സ്വപ്നത്തിൻ മധുരസ്തന്യം
പാനംചെയ്തു മയങ്ങി ഞാൻ.

അന്നാണ,രിപ്പറകഴി-
ഞ്ഞന്യരെല്ലാം പിരിഞ്ഞുപോയ്:

അപ്പോഴും കരളിൽത്തേങ്ങി
കോമരത്തിൻചിലമ്പൊലി.

വാളിൻകിലുക്ക,മാത്മാവിൻ-
കിതപ്പാമട്ടഹാസവും,

മധുരാശിർവ്വചസ്സിന്റെ
ഭിഷണാവ്യക്തനാദവും,

“മരണപ്പായിൽനിന്നെന്നെ
വിളിക്കെപ്പാഞ്ഞുവന്നു ഞാൻ.

പ്രത്യേകിച്ചും വേലചെയ്തു
പരിരക്ഷിച്ചിതുണ്ണിയെ.

ഇന്നു ഞാനിരുന്നാഴുരി
കൈക്കൊണ്ടു; തൃപ്തിവന്നു മേ.

എന്നുണ്ണിയെ ക്ഷാന്തുകൊള്ളാ-
മെന്നെന്നും: ഇതുപോരെയോ?”

അവന്റെ ചെകിടത്തൊന്നു
കൊടുക്കാൻ തോന്നിയെങ്കിലും

ഞാനനങ്ങീല,മചൊല്ലീ,
“മതിയേ ജഗദീശ്വരി!”

കഴിഞ്ഞൊരാ രംഗമുള്ളി-
ലിരമ്പികൊണ്ടു നില്ക്കവേ

പുൽകിനാളമ്മ വ, “ന്നുണ്ണി,
വിധിയാണു, വെറുംവിധി!”

ഒരാളപ്പോൾ പിന്നിൽനിന്നു
വിങ്ങിപ്പൊട്ടുന്നു; ജാനുവോ,

ഓപ്പോളോ? അല്ല,തെൻ സ്വന്തം-
കണ്ഠത്തിൻ സ്വരമല്ലയോ?

കാല, മീപ്പാഞ്ഞുപോകുന്ന
ജാലം, നിന്നീല കേവലം

നരകം കത്തുമാത്മാവിൽ
സഹതാപം തുളിക്കുവാൻ!

കുലിക്കാർ കന്നുപുട്ടുന്നു
ഞങ്ങൾക്കുള്ള നിലങ്ങളിൽ,

വിളതാഴുന്നു പൊങ്ങുനി-
തൊപ്പം പാട്ടക്കുടിശ്ശിക.

ജന്മി കേസ്സുകൊടുത്തപ്പോ-
ളാമീൻ വിധിനടത്തവേ,

ശുഷ്കവൃക്ഷക്കീറിനെപ്പോൽ,
സ്സന്യസ്തമുനിയെന്നപോൽ

മകൻ മരിച്ചുദുഃഖംപോ-
ലിരുന്നേനിറയത്തു ഞാൻ.

പിമ്പാണൊ,രിക്കൽ ഞാൻ ചർക്ക
തിരിച്ചുംകൊണ്ടിരിക്കവേ,

ഓപ്പോളും ജാനുവും കൂടി
ക്കുളിക്കാൻ പോയിരിക്കവേ

ആരാന്റെ വീട്ടിലെജേജാലി
കഴിഞ്ഞമ്മ തിരിക്കവേ,

കോലായിലേക്കേറിടും മു-
മ്പോതിനാളവരിങ്ങി

“കുണ്ടുണ്ണിയ്ക്കിരുപത്തേഴു
തികഞ്ഞു പോയ തിങ്ങളിൽ,

ജാനുവിന്നിരുപത്തൊന്നായ്,-
ത്തങ്കമ്മുവിനു മുപ്പതും.”

“അറിയാം” എന്നു ഞാൻ ചൊല്ലി;
തുടർന്നാളമ്മ പിന്നെയും,

“നിലംപോയെങ്കിലും തൊണ്ട
വരണ്ടിട്ടില്ലിതേവരെ.

കീറൽകൊണ്ടാകിലും നാണം
മറഞ്ഞിട്ടുണ്ടിതേവരെ.

വിടുവേലകളാലെന്റെ
തണ്ടല്ലൊടിവിതെങ്കിലും.

തലതാഴാതെ നില്ക്കുന്നു-
ണ്ടിന്നും;സംത്യപ്തയാണുഞാൻ.

ചർച്ചക്രമം തിരിച്ചിട്ടെൻ -
മക്കൾതൻ കൈപ്പടങ്ങളിൽ

തഴമ്പായിട്ടുമുൾക്കാമ്പു
മൃദുവാണ;-ല്ലലില്ല മേ.”

“അറിയാം” എന്നുഞാൻ ചൊല്ലി;
തുടർന്നാളമ്മ പിന്നെയും:

“ശേഷിപ്പു വീണ്ടുമിങ്ങീയ-
ക്കൂട്ടിപ്പോലൊരു സങ്കടം.”

“പറയൂ” എന്നു ഞാൻ ചൊല്ലി;
തുടർന്നാളമ്മപിന്നെയും:

“രണ്ടുപെൺമക്കൾക്കുമെത്തീ-
ലാണായിട്ടാരുമാരുമേ.”

“ഞാനെന്തുചെയ്യും?” ചോദിച്ചേ;-
നമ്മചൊല്ലി സഗൽഗദം.

“നിനക്കും വേണ്ടയോ ദുഃഖം
പകുക്കാൻ പെണ്ണൊരുത്തിയെ?”

അപ്പോളെൻചുണ്ടനങ്ങീല
കണ്ഠത്തിൽ തങ്ങി നൊമ്പരം;

പെണ്ണൊരുങ്ങീടുമോ കണ്ണു-
പൊട്ടനെക്കൈവരിക്കുവാൻ?

കോലായിലേറിയെൻതോളിൽ
പഴക്കംവന്നകൈകളാൽ

കരൾത്തേനേ പുരട്ടിക്കൊ-
ണ്ടോതിനാളൊടുവിങ്ങനെന:

“അറിവേനമ്മ നീയുള്ളിൽ
നിനയ്ക്കും നിനവത്രയും;

രംഭമാരല്ലെടോ നാട്ടിൽ-
പെൺകിടാങ്ങൾ മുഴുക്കനെ.”

അപ്പോളെന്നുള്ളിൽനിന്നേതോ
നെടുവീർപ്പുറി മെല്ലവേ

വെട്ടിവിണ മരത്തിന്റെ
കുറ്റിയിൽ തളിർമാതിരി.

മദ്ധ്യവേനൽക്കാലമാകെ-
പ്പൂക്കളിൽ തേൻ മുഴുക്കവേ

അഴകുള്ളവരാമെന്റെ
പെങ്ങന്മാരിരുപേരെയും

വരിച്ചു രണ്ടു സമ്പന്ന-
രുദ്യോഗസ്ഥപ്രമാണികൾ;

അവർതൻപെങ്ങളോ, വന്നു
പാർപ്പായെൻകൊച്ചുവീട്ടിലും.

നൊണ്ടിയാണുകുറുത്തീട്ടാ-
ണവൾ; എന്താകിലെന്തു മേ?

കണ്ടു 'ചങ്കര' നിൽസ്സാധി
കാമനോടൊത്തദേവനെ!

അവളിൽക്കൂടി ഞാൻ നേടി
പോയ്പോയ നയനങ്ങളെ;

അവളിൽക്കൂടി ഞാൻ കണ്ടു.
രുപം, വർണ്ണം, പ്രകാശവും.

“ഞാനട്ടക്കരിപോലുള്ള
നൊണ്ടിപ്പെണ്ണാണു മുപ്പരേ”

ചൊന്നാളൊരല്ലിലാപ്പൊള്ള-
മുള്ളമേൽത്തത്തിടും കിളി.

ഇരുളിനടിയിൽ പൂഴ്ന്ന
മുറ്റത്തെക്കാട്ടുപൊന്തയിൽ

മുതിരും കൂയിലിൻനാദം
ചെവിപാർത്തൊന്നു നിന്നു ഞാൻ.

നാണിതൻമിഴിയിൽത്തന്നെ
നോക്കിപ്പിന്നെമൊഴിഞ്ഞുഞാൻ:

‘നൊണ്ടിക്കുറുന്വിപ്പെണ്ണേ, നിൻ-
കണ്ഠമാധുരി കേൾക്കവേ.

സുഷുപ്തനാനാഡിവരെ ഞാൻ
കോൾമയിർക്കൊൾവിതോമനേ!

കൽപ്പകപ്പുനൊത്തുതരും
മൃദുലസ്പർശനങ്ങളെ,

നാസാപുളകമാം ഗന്ധ-
ങ്ങളെത്തൻമധുരങ്ങളെ,

നിന്നിൽനിന്നേറ്റു ഞാൻ; അപ്പോ-
ളഴകിന്നഴകായി നീ;”

“കളവെ” നവളെൻകുറ്റി-
ത്താടിമീശതലോടവേ

കരയുംപോൽചിരിച്ചുംകൊ-
ണ്ടവളെപ്പുണ്ടുപോയി ഞാൻ:

“കുറുത്തനൊണ്ടിപ്പെണ്ണേ, നീ-
യപ്സര:കാമ്യയല്ലയോ?

കണ്ണുപൊട്ടുന്നു ദൈവത്താൽ -
ക്കൈവന്ന നിധിയല്ലയോ?”

മുപ്പതാണ്ടങ്ങളെപ്പിന്നീ-
ടുരുമ്മിപ്പോയശേഷവും

കരയുംപോൽചിരിച്ചുംകൊ-
ണ്ടവളെപ്പുണ്ടുനിൽപ്പുണാൻ.

സ്നേഹരൂപിണിയാം പാതി-
മെയ്യിൻസൗഭാഗ്യപൂർത്തിയാൽ

മികച്ചശമ്പളംപറ്റും
നാലുപേർക്കുചുറ്റായ ഞാൻ

അമ്പത്തേഴുപിറന്നാളു-
ണ്ടതിൽപ്പിമ്പിന്നുരാവിലെ

അമ്മയ്ക്കുവഴിപോൽ ശ്ലേഷ-
ക്രിയ ചെയ്തെഴുനേൽക്കവേ

നിശ്ചലം നിന്നുപോകുന്നി-
തകാരണമകാരണം

അന്ധമെങ്കിലുമെൻകണ്ണി-
ലുറുന്നുണ്ടശ്രുവിന്നുമേ.

ഉദക്രിയതീരേണ്ടു
ചുടുകണ്ണീരൊഴുക്കിലോ?

അഥവാ ഭൂവിലെന്തുളളു
വേറെയത്രയ്ക്കുമുല്യമായ്?

*ബസ്സു തെറ്റൽ

ചേവായൂർ-നടക്കാവുബസ്സുകാത്തുച്ചച്ചുടിൽ

വേവുമാറിതാ നിൽപ്പേൻ 'വാട്ടർടാങ്കി'ലെ സ്റ്റോപ്പിൽ

ഗതിയെന്തുളളു വേറെ? ബസ്സുറുട്ടിട്ടില്ലീശൻ

'പുതിയപാലത്തു' നിന്ന "കടപ്പുറ"ത്തോളം

കാത്തുകാത്താവാ ബസ്സും വന്നെത്തീ; കൂടനീട്ടി-

ക്കാട്ടി ഞാൻ എന്നെക്കണ്ട ഭാവമുണ്ടായില്ലല്ലോ

ഓവർലോഡാവും ഹേതു; സമയത്താപ്പീസെത്താ-

നാവില്ലിന്നെനിക്കെന്നു തീർച്ചയായെന്നായാലും.

ഇനിയും വരും ബസ്സിപ്പാതയിലൂടെ; വന്നി

ല്ലിനിയെങ്കിലോ; ചൊവ്വേ നടക്കാൻ കാലുണ്ടല്ലോ.

ആവലാതിയില്ലെന്നിക്കാരോടും ; സങ്കേതം ചേർ-

ന്നാലസിക്കട്ടേ ബസ്സിലിരിക്കുന്നവർ നേർത്തേ!

കടൽക്കാറ്റേൽക്കാൻ ചുമ്മാപോകിലും ബസ്സിൻ മുമ്പിൽ

കൂടക്കാലാദ്യം നീട്ടിക്കാട്ടിയതവരല്ലോ!

എങ്കിലുമൊരു കാര്യം നിശ്ചയം: "മാനാഞ്ചിറ"

യിങ്കലെത്തുമ്പോൾ ചിലരിങ്ങാതിരിക്കില്ല;

കയറും പുതുപുത്തനാളുകൾ; പിന്നിൽ പ്രാഞ്ചി-

ക്കുഴയുന്നുണ്ടെൻകാൽകളെന്നപ്പോളോർക്കില്ലാരും.

വിധിതൻകണ്ണിൽ ബസ്സിൻ നിയമാവലിയെത്ര

വികലം! പൊട്ടിച്ചിരിക്കിടയിൽ കരഞ്ഞെൻ ഞാൻ.

കറുപ്പൻ

1

അന്നത്തെ വേല കഴിഞ്ഞൊരു ബീഡിയും
 മിന്നിച്ചു, കീഴയിൽ കുലിപ്പണവുമായ്,
 തോളത്തു തുമ്പയും ഹൃത്തിലൊരേകാന്ത-
 ഗീതവുമേന്തി, പൂരിമൃദുപാദനായ്,
 പത്തുവർഷം മുമ്പുതാനൊരു നാളിലി-
 ചെത്തിലൂടെത്തളർന്നാ, ഗതനാകവേ
 വാരന്തിപോലെത്തുടുപ്പുറ്റു വെറ്റില-
 ച്ചാറിൽക്കുഴച്ച മധുരഹാസത്തൊടെ
 കപ്പവിറ്റീടിന കാതരാപാംഗിയെ
 കണ്ടു കറുപ്പനിച്ചാളതൻ തിണ്ണമേൽ.

2

കീറിയതാകിലും വക്കിൽക്കരയുള്ള
 പാവുതട്ടുംചേർന്ന കാർകുഴൽക്കുറ്റയും,
 ഒറ്റച്ചുളിമുളിയാതെ ശരീരത്തി-
 ലൊട്ടിക്കിടക്കും മുഷിഞ്ഞകുപ്പായവും,
 വാരുറ്റനാലഞ്ചു വെള്ളിയേലസ്സുകൾ
 ചേരും തുടുത്ത ചരടിൻ മുറുകലാൽ
 എറ്റിയാൽ പൊട്ടുമാറോമലാൾതന്നര-
 കെട്ടിലെക്കാച്ചിത്തുണിക്കും മുകളിലായ്
 ഉന്തിത്തുറിക്കുമരുവയറിന്നെഴും
 ചന്തവും നോക്കിത്തരിച്ചുനിന്നീടിനാൻ.

3

കീഴയിൽ നിന്നൊരു വാരലിൽക്കിട്ടിയ
 കാശും കൊടുത്തവൻ സംഭ്രമത്തള്ളലാൽ
 “ഇത്തിരി കപ്പയെടുത്തൊട്ടെ, വല്ലാതെ
 കത്തുന്നു പള്ള”യെന്നോതുവാന്നുവേ
 നെഞ്ചമെന്നായ്പ്പോയവസാനവാക്കൊ, രു
 പുഞ്ചിരി പൊട്ടിക്കുലുങ്ങിനാളോമലാൾ
 കൈത്തണ്ടയിന്മേൽ ചിരിച്ചുകുത്താടുന്ന
 കുപ്പിവളകളും കണ്ടവൻ നില്ക്കവേ
 വാരികൊടുത്താൾ തകരത്തുലാസ്സുണ്ടു
 ചാരെയെന്നോർക്കാതവളാക്കിഴങ്ങുകൾ.

4

മണ്ണും തൊലിയും കളഞ്ഞിട്ടവൾ നിജ-
 വർണ്ണമാം മഞ്ഞളുമുപ്പും കലർത്തിയും
 വേവിച്ചുമത്രമേൽ സ്വാദുള്ളതാക്കിയ

തുവെണ്ണപോലുള്ള പുളക്കിഴങ്ങുകൾ
വായിൽപ്പെരുകുമുമിനീരിലിട്ടര-
ച്ചാ യുവകാമുകനാസ്വദിച്ചീടവേ,
അസ്താഭ ചിന്നിത്തടംതകർത്താർത്തുപോ-
മാറ്റിൻകരവഴിക്കന്നുമടങ്ങവേ,
ഉന്നിദ്രമാം നൂരക്കുത്തോടെ വെമ്പുന്ന
തന്നമേയാഹ്ലാദമോർത്തുകണ്ടാനവൻ.

5

അന്നേ തെളിഞ്ഞു കറുപ്പന്റെ ചേതസ്സി-
ലനൂനമായ വെളിച്ചമൊന്നീവിധം;
കപ്പയിലല്ലോ മയങ്ങിക്കിടക്കുന്നു
നിഷ്പഥലമാവാത്ത ഭാഗധേയോൽക്കരം.
കഞ്ഞിവെപ്പാനരിയില്ലാത്ത നാൾകളിൽ
കപ്പയേ വേണ്ടു സുഭിക്ഷമായ്ത്തീരുവാൻ.
കപ്പയെപ്പോലെ രസികനായൊന്നുമി-
ല്ലുപ്പിട്ടുവെച്ചിലത്തുനിൽ വിളമ്പുവാൻ.
കാപ്പിക്കു കൂടെ കഴിക്കുവാനാകിലോ
കപ്പയേക്കാളുമുപരിയില്ലൊന്നുമേ.

6

അൽപ്പാപ്പമായി വിടരുന്നു മാനത്തെ
അമ്പിളിക്കീറിനോടൊപ്പമാ ചിന്തയിൽ
കുന്നിൻചെരുവിലെ പുൽക്കൂടിലുമ്മറ-
ത്തിണ്ണയിൽ കത്തുന്ന മണ്ണെണ്ണനാളവും
മുറ്റത്തൊരു തെങ്ങോ, രേക്കറിൽക്കൂടുതൽ
വിസ്താരമുള്ള പരുക്കനാം ഭൂമിയും
ചെമ്മൺചുമരിലമർന്നിരുന്നിപ്പൊഴു-
മമ്മ മൊഴിയും പുരാസുഖസ്വപ്നവും
വേലചെയ്തിട്ടും ചുരുളു നിവരാത്ത
നാലുവയറിന്നു നാഥയാം പെങ്ങളും.

7

താനൊരാളൊന്നിനും കൊള്ളാത്ത മണ്ഡുക-
നാണെന്നു തോന്നീ കറുപ്പനാ മാത്രയിൽ.
അല്ലെങ്കിലിത്രയും കാലം നിറയാത്ത
പള്ളയിൽ മുണ്ടും മുറുക്കി നടക്കുമോ?
തെണ്ടണം, യാചിച്ചു നിൽക്കണം, ആരാന്റെ
തെങ്ങും കവുങ്ങും കടതുരന്നീടണം.
ഉച്ചയ്ക്കുണങ്ങിയ പൂട്ടാണു ഭക്ഷണം
പച്ചവെള്ളം ചവച്ചീടുന്ന ചായയും;
കൂലികിട്ടുന്നു കടലാസ്സുതുണ്ടുകൾ,
രേഷനോ കല്ലുമുമി കുറുഞ്ചാത്തനും.

8

ആ നീലമേഘസദൃശവിചാരങ്ങൾ-
ളാത്മാന്തരീക്ഷത്തെ മുടുകയാലവൻ

രാവുറങ്ങീലന്നി, ടയ്ക്കിടയ്ക്കുൾക്കണ്ണി-
ലാവിർഭവിച്ചു ചിരിച്ചിടുമുമ്മയും.

പിറ്റേന്നു പെയ്ത പേമാരിയാ വീട്ടിന്നു
ചുറ്റും വിതച്ചു വെറും ജലത്തുള്ളിയോ?

അല്ല, 'കിലുംകിലും' മെന്നുചിരിക്കുന്ന
വെള്ളിയുറപ്പികതാനവയൊക്കെയും!

പച്ചക്കിനാവാൽപ്പുള്ളിച്ചുവല്ലോ തൊടി
കൈക്കൊട്ടുതിർത്ത നഖക്ഷതരാജിയാൽ.

9

പത്തുവർഷത്തിനുശേഷമിന്നേകനായ്-
ചെത്തിലൂടെ, ത്തളർന്നാഗതനാകവേ.

ഓർത്തുപോകുന്നു കുറപ്പൻ: നിജഗൃഹ-
മോടിട്ടുവെള്ളയടിച്ചതാണെങ്കിലും,

പത്തിൽജജയിച്ച മരുമകൻ ശങ്കര-
ന്നുദ്യോഗമുണ്ടു നഗരത്തിലെങ്കിലും

മറ്റുള്ളവർക്കു പഠിപ്പിനും മാനുമാം
നിത്യവൃത്തിക്കും ഞെരുക്കമില്ലെങ്കിലും

അയ്യോ, വെറും മരുഭൂമിയല്ലോ തന-
തന്തരാത്മാവിന്നനുഭൂതി മണ്ഡലം.

10

വീട്ടിലെത്തിപ്പിന്നിപെട്ടൊരു പായയിൽ
വീഴുന്നു പാതിക്കഷണിയാമത്തല.

പ്രജ്ഞതന്നർദ്ധനിമീലിതാവസ്ഥയിൽ
പ്രസ്തരിക്കുന്നു പഴയൊരു സംഭവം:

കുപ്പിവളതൻ കിലുങ്ങളും താമര-
പ്പൊൽപ്പുംകവിളിന്റെ മിന്നലാട്ടങ്ങളും.

എന്താക്കുമാരിതൻ നാമധേയം? പോയ-
തെങ്ങവൾ? ഓർത്തുകരഞ്ഞുവോ സുന്ദരി?...

അന്നു കണ്ണീരിൽക്കുതിർന്നു തലയിണ;
പിന്നത്തെ രാവിലനാഥമായാഗൃഹം.

എനിക്കു ബുദ്ധി കുറവാണ്

എന്നുടെ ബുദ്ധിക്കറിയുവാൻ വയ്യാതി-
ല്ലൊന്നു” മെന്നെന്റെ സുഹൃത്തു ചൊല്ലി.

അത്ര കടത്തിപ്പറയുവാൻമാത്രം ഞാ-
നായില്ലെന്നപ്പോളെനിക്കു തോന്നി.

മറ്റൊന്നുമല്ലിതു തോന്നുവാൻ കാരണം:
മുറ്റത്തിരുന്നു മുറുകിടുമ്പോൾ,
ഞാനും സുഹൃത്തും വെടിപറഞ്ഞീടുമ്പോൾ
മാനത്തെൻ കണ്ണുപതിഞ്ഞിരുന്നു;
മാനത്തൊരുപാടു തൈജസകീടങ്ങൾ
മാത്രകൾതോറും മിടിച്ചിരുന്നു;
മാത്രകൾതോറും,മറിഞ്ഞു ഞാൻ സ്പർശത്താൽ
മാമകോരസ്സും മിടിച്ചിരുന്നു.

എന്താണീ സ്പന്ദം? ഉഡുവിലുമെന്നിലു-
മെന്തിനെമ്മട്ടതു വാഴ്വിതൊപ്പം?

൯൯൯

“എന്നുടെ ബുദ്ധിക്കറിയുവാൻ വയ്യാതി-
ല്ലൊന്നും” സുഹൃത്തുടനാവർത്തിച്ചു.

ഉത്തരം ചൊല്ലി ഞാനായാളൊടിങ്ങനെ,
“ബുദ്ധിമാനല്ല ഞാനത്രയ്ക്കൊന്നും:

എന്നിലെബുദ്ധിക്കറിയുവാനാവുന്നീ-
ലെന്നിൽ നടക്കും കഥകൾപോലും.”

ഒരു ബോറനെപ്പറ്റിയുള്ള ഓർമ്മ

ഉണ്ടായിരുന്നു പണ്ടെന്നുടെ ദേശത്തു
കണ്ടാലഴകുളോ‘രാനബോറൻ.’

നാട്ടുകാരിന്നും സ്മരിക്കുന്നു: ബോറന്നു
വീട്ടുകാരിട്ടു പേർ ‘കുഞ്ഞിരാമൻ’.

ബോറനാണെങ്കിലും മറ്റു മനുഷ്യരെ
ബോറന്മാരെനവൻ ചൊല്ലിയില്ല;

പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടു ചതിച്ചില്ലൊരാളെയും;
വഞ്ചനകൊണ്ടു വധിച്ചുമില്ല.

മുപ്പൻ പുലമ്പുന്നു രാഷ്ട്രീയശുണ്ഠികൾ
മുക്കത്തിരുന്നു പോമീച്ചയോടും!

ഉണ്ടാപ്പഹയന്നു കാട്ടിലെ രാജാവി-
നുള്ളത്ര ചെമ്പിച്ച കൊമ്പൻമീശ;

ഉണ്ടാപ്പഹയന്നിരുട്ടിലും കാണുന്ന
രണ്ടു വല്ലാത്ത തുറുമിഴിയും.

എങ്കിലും ശൊങ്കനാണദ്രോഹമെന്നതിൽ
ശങ്കയ്ക്കവകാശമില്ലൊരാൾക്കും.

ആകാശചുംബിയാം മസ്തകം പൊക്കിക്കൊ-
ണ്ടാജാനുബാഹുവാമപ്പുരുഷൻ

താളത്തിൽത്താളത്തിൽക്കാലടിയുന്നിയും

ചുളം വിളിച്ചും നടന്നു പോകേ

വേലിക്കൽ ചുളിപ്പതുങ്ങി നിന്നീടി
ലോലാക്ഷിമാരുടെ കണ്ണുകങ്ങൾ

മുളളിൽക്കൊളുത്തി വലിഞ്ഞു പൊളിഞ്ഞുവെ-
ന്നുള്ള കഥതന്നെയുണ്ടസംഖ്യം.

എന്നാലും ദൂരത്തച്ചങ്ങാതിതൻനിഴ-
ലെങ്ങാനുമാരാനും കണ്ടുപോയാൽ

മുക്കിന്നു നേരേ പറന്നുപോം കുട്ടികൾ
മുകരായ്പ്പങ്ങിപ്പളുങ്ങി നില്ക്കും

വീട്ടിലെപ്പത്തായപ്പെട്ടിയിലല്ലെങ്കിൽ
മേട്ടിലെപ്പല്ലാനിപ്പൊന്നുകളിൽ.

കൃത്യാന്തരങ്ങളാൽബുദ്ധനറിഞ്ഞീലി-
സ്സത്യങ്ങൾ യാതൊന്നുമാനബോറൻ

ചെത്തുവക്കത്തൊഴും ചായക്കടയിൽത്താ-
നെത്താഞ്ഞാൽ നേരം വെളുക്കലുണ്ടോ?

ചെത്തുവക്കത്തൊഴും കള്ളുകടയിൽത്താ-
നെത്താഞ്ഞാലന്തി കുറുക്കലുണ്ടോ?

ഈസുപ്പിൻപീടികത്തട്ടിൻപുറത്തൊഴും-
മീസിചെയ്യിലിരുന്നുകൊണ്ടും

ചുണ്ടിൽക്കൊടാവിളക്കെന്നപോൽ മിന്നുന്ന
തുണ്ടായ ബീഡി കുടിച്ചുകൊണ്ടും

സ്റ്റാലിനെ ചേംബർലെയിനെ റൂസ്വൽട്ടിനെ-
ത്തോലുരിക്കുന്ന തിരക്കിലൂടെ

‘എംഡ’ന്റെ പുണ്യവീരേതിഹാസം പുളി-
ച്ചേമ്പക്കമൊത്തു ബഹിർഗ്ഗമിക്കേ,

വാശിയിൽച്ചീട്ടുകളിച്ചിട്ടതുവഴി
കാശു തുലയ്ക്കലൊം മർത്യധർമ്മം

താഴ്ചയും വീഴ്ചയും പറ്റാതെ നില്ക്കുമോ
താനൊരാളില്ലീജ്ജഗത്തിലെങ്കിൽ?

ധർമ്മത്തിൽനിന്നു പതറാതിരിക്കുവാൻ
നമ്മളവ്യാജം പണിപ്പെടുന്നു:

എന്നിട്ടും വന്നു ചതിക്കുന്നു, കഷ്ടമേ,
കണ്ണുകടിക്കാരനായ ദൈവം!

മദ്യനിരോധം നടപ്പായി; ബോറന്റെ
മട്ടാകെയന്നു പരുങ്ങലായി.

ആരോ കരയ്ക്കുപിടിച്ചിട്ട മീൻകണ-
ക്കാപാദചൂഡം വെറുങ്ങലിച്ചു.

എങ്ങോട്ടും പോവില്ലൊ,രാജൊടും മിണ്ടില്ല,
ചങ്ങാതി വീട്ടുതപസ്സിലാണ്ടു:

ഓരോരോ ഹാലിൽക്കറങ്ങിടും ലോകരാ-

ബോധനത്തീരേ മറന്നുപോയി.

കേടുകൂടാതെവൻ ജീവിച്ചിരിപ്പിനോ,
വീടേതറിവില്ലൊരാൾക്കുമിപ്പോൾ.

ഓർക്കുന്നു പക്ഷേയിന്നമ്പലവട്ടത്തി-
ലോരോരോ കിസ്സു പറഞ്ഞു നില്ക്കേ

ഈനാമം കണ്ണുകൾ മാറത്തു തുക്കിയ
നാരിമാരേതോ കിനാവുപോലെ.

“ഉണ്ടായിരുന്നല്ലോ പണ്ടീ പ്രദേശത്തു
കണ്ടാലഴകുളേളാരാനബോധൻ!”

കുട്ടികൾ കേറിത്തീരുത്തുന്നു, “വീട്ടുകാ-
രിട്ട പേരെന്തെന്നോ? കുഞ്ഞിരാമൻ!”

പാറുന്നു ചുണ്ടത്തു പുഞ്ചിരിയെങ്കിലും-
മുറുന്നു കൺകളിലശ്രു ബിന്ദു!

പൊട്ടിക്കാള

പുത്തുപോയല്ലോ, ഹാ, ഞാൻ പണ്ടത്തെക്കഥയൊന്നു

മോർത്തിടാതീയാണ്ടത്തെ വസന്തം വന്നപ്പോഴും!

ആളുകളെനെപ്പൊട്ടിക്കാള*യെന്നാക്ഷേപിപ്പ-
താശുഗൻ വീണ്ടും വന്നെൻ ചെവിയിൽപ്പറയവേ,

ഉള്ള ചെന്തളി,രുള്ള പുമൊട്ടുകൂടി,പ്പറി-
ഞ്ഞൂർന്നുപോംവിധം പെട്ടെന്നെൻതലയുലരുന്നു.

തുമണങ്ങളെക്കോരിച്ചൊരിയും പരലക്ഷം
പുമരങ്ങളോടൊപ്പമെന്തിനു പെറ്റാളെന്നെ,

മുക്കെന്നതുളേളാർക്കൊക്കെ മുർച്ഛയുണ്ടാക്കും മട്ടിൽ
മുർത്ത ദുർഗ്ഗന്ധത്തെ,യീവത്സലവസുന്ധര?

ഊഊ

പുത്തുപോയല്ലോ, ഹാ, ഞാൻ പണ്ടത്തെക്കഥയൊന്നു-
മോർത്തിടാതീയാണ്ടത്തെ വസന്തം വന്നപ്പോഴും!

കരളിൻകര കണ്ണീർപ്പൊക്കത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയ-
തുരിയാടുവാൻ ചെറുനാവില്ലാഞ്ഞിടരോടെ

അമ്മയെച്ചവിട്ടുവാൻ വലിയുമെൻ കാലിന്മേ-
ലമ്മ നിസ്ത്രപം കെട്ടിപ്പിടിച്ചു തുങ്ങീടുന്നു.

അധികപ്രേമംകൊണ്ടു കൃഷ്ണയും മുറുക്കത്തിൽ:
‘അസഹായയാം കുഞ്ഞേ,ഞാനും’മെന്നല്ലീ സാരം?

അറിവേനിപ്പോൾ: അമ്പോ, ദുസ്സഹം മൗഢ്യത്തിന്റെ
പരിഹാസത്തെക്കാളീ സ്നേഹത്തിൻ സഹതാപം!